

Afsender: Lemvig Kommune  
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Karsten Sønderskov  
Fårevej 118  
7650 Bøvlingbjerg



## §16a-godkendelse af husdyrbrug

CVR-nr. 27 75 19 70  
P-nr. 1.011.321.522

**Dato 09-12-2021**  
**A01-2 Natur og Miljø**  
Rådhusgade 2  
7620 Lemvig  
Telefon: 9663 1200  
www.lemvig.dk

J.nr.: 09.17.19P19-5-21  
Ref.: SIBN  
Dir. tlf.: 9663 1112

### Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg

22a, Den nordlige Del, Bøvling



*Ilvad, 2021*

Godkendelse af      den 9. december 2021  
Annoncedato      den 13. december 2021



## Indholdsfortegnelse

Datablad.....	3
<b>1. Miljøgodkendelse af husdyrbrug .....</b>	<b>6</b>
1.1. Beskrivelse af projektet.....	6
1.2. Afgørelse.....	6
1.3. Begrundelse for afgørelsen .....	7
1.4. Vilkår og generelle regler .....	10
1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring.....	13
1.5. Offentlighed og høring .....	14
1.6. Klagevejledning .....	16
<b>2. Generelle forhold .....</b>	<b>17</b>
2.1. Meddelelsespligt .....	17
2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud .....	17
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse.....	17
<b>3. Anlægsbeskrivelse .....</b>	<b>20</b>
3.1. Lokalisering.....	20
3.2. Landskab og planforhold .....	22
3.2.1. Landskabsvurdering.....	22
3.2.2. Tilknytning til eksisterende bygningsmasse .....	23
3.2.3. Bygge- og beskyttelseslinjer .....	23
3.2.4. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	23
3.2.5. Kulturhistorie og fortidsminder.....	23
3.2.6. Alternativer og 0-alternativet.....	23
3.3. Dyrehold, staldanlæg og management .....	25
3.3.1. Produktionsareal .....	26
3.3.2. Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT) .....	26
3.4. Gener.....	27
3.4.1. Lugt.....	27
3.4.2. Støj.....	28
3.4.3. Lys.....	29
3.4.4. Fluer og skadedyr .....	29
3.4.5. Støv .....	30
3.4.6. Transport .....	30
3.5. Forurening .....	31
3.5.1. Spildevand herunder regnvand .....	31
3.5.2. Husdyrgødning og foder.....	31
3.5.3. Affald .....	32
3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer.....	32
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld .....	34
3.5.6. Driftens ophør .....	34
3.6. Ammoniakpåvirkning af natur.....	35
3.6.1. Beskyttet natur.....	35
3.6.2. Habitatvurdering .....	36
<b>4. Bilag IV-arter .....</b>	<b>39</b>
<b>5. Bilag.....</b>	<b>45</b>



## Datablad

Ansøger	<b>Karsten Sønderskov</b> Fårevej 118 7650 Bøvlingbjerg
Konsulent	<b>SvineRådgivningen I/S</b> Heidi B. Wentzlau Birk Centerpark 24 7400 Herning  Tlf.: 30 70 40 57 <a href="mailto:hbw@sraad.dk">hbw@sraad.dk</a>
Ejendommens adresse	<b>Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg</b>
Matrikelnummer	<b>22a, Den nordlige Del, Bøvling</b>
Virksomhedens art	<b>Sohold med smågrise</b>
Ejer	<b>Karsten Sønderskov</b> Fårevej 118 7650 Bøvlingbjerg
CVR-nummer	<b>27 75 19 70</b>
CHR-nummer	<b>99 483</b>
Kontaktperson	<b>Karsten Sønderskov</b> Tlf.: 21 47 17 84 / 97 89 17 84 <a href="mailto:mail@ksonderskov.dk">mail@ksonderskov.dk</a>
Tilsynsmyndighed	<b>Lemvig Kommune</b>
Forside	Skråfoto af llvad, april 2021 Kilde: <a href="https://skraafoto.kortforsyningen.dk/">https://skraafoto.kortforsyningen.dk/</a> , Klima- Energi- og Forsyningsministeriet

## Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er husdyrbruget beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, det søgte projekt forventes at have på omgivelserne.

Bilagsdelen indeholder ansøgers miljøkonsekvensrapport og kortbilag fra ansøger og Lemvig Kommune.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet Husdyrbrugloven og Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, herefter også kaldet Husdyrlovbekendtgørelsen.





---

*Miljøgodkendelse  
med vilkår*

---



## 1. Miljøgodkendelse af husdyrbrug

### 1.1. Beskrivelse af projektet

Dette projekt vedrører udvidelse af det eksisterende husdyrbrug ved etablering af en drægtighedsstald til løsgående søer på delvist fast gulv, med et produktionsareal på 1.617 m<sup>2</sup>. Drægtighedsstalden placeres umiddelbart øst for eksisterende bygninger.

Der er søgt godkendelse den 1. juni 2021 via det digitale ansøgningssystem på [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk), skemanummer 226 871.

### 1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Godkendelsen meddeles i medfør af Husdyrbruglovens § 16a, stk. 4.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

**Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.**

På Lemvig Kommunes vegne den 9. december 2021.

Simon Bach Nielsen  
Miljøingeniør



### 1.3. Begrundelse for afgørelsen

Projektet indebærer, at der opføres ny drægtighedsstald på eksisterende husdyrbrug med sohold og smågrise.

Drægtighedsstalden rummer et ansøgt produktionsareal på 1.617 m<sup>2</sup>. Velfærdsreglerne for hold af søer, jf. § 65 i bekendtgørelse nr. 1742 om dyrevelfærdsreglerne mindstekrav til hold af grise af 30. november 2020, kræver minimum 2,025 m<sup>2</sup> frit stiareal pr. so. Den søgte stald kan derfor potentielt rumme 798 stipladser.

Heraf vurderes det, at projektet i sig selv overskrider grænsen for IE-husdyrbrug, jf. Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, pkt. 2.

Projektet vurderes heraf at være omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 4 og § 60 med krav om vurdering af virkningerne på miljøet og inddragelse af offentligheden ved offentliggørelse af ansøgningen og høring af naboer og interessenter i minimum 30 dage.

#### ***Særkender ved den søgte produktion***

Sohold med smågriseproduktion er kendetegnet ved at bestå af en række af indbyrdes afhængige processer og stor automatik.

I løbet af et år får en so i gennemsnit omkring 2½ hold smågrise og gennemfører en cyklus, som består af en drægtighedsperiode på cirka 3 måneder, 3 uger og 3 dage, faring og diegivning indtil smågrisene er cirka 4 uger gamle og løbning inden for en uge efter at smågrisene er fravænet og soen goldet.

Smågriseproduktion er følsom for selv de mindste påvirkninger og variationer i staldklima, fodring, indretning og de ansattes adfærd. Produktionsformen kræver en vedvarende, stor opmærksomhed og et relativt højt tidsforbrug i staldene.

Der kræves en konstant overvågning af staldklimaet, særligt i farestierne, hvor det er afgørende at temperatur og luftfugtigheden i hver enkelt hule til pattegrisene er optimalt, samtidig med at træk undgås.

Fodringen skal tilpasses den enkelte so både i forhold til, hvor den er i cyklus, om den er i laktation, gold eller drægtig, og i forhold til soens huld.

Optimale produktionsresultater kræver desuden at de ansatte har en god og rolig adfærd. Særligt under laktation er det vigtigt at de ansatte kender og agerer hensigtsmæssigt i forhold til soens adfærd og instinkter.

Staldene på husdyrbruget er indrettet med gyllesystem, hvor husdyrgødning fra dyreholdet opsamles i gyllekummer under staldgulvet og føres via pumpesystem og rørledninger til husdyrbrugets gyllebeholdere.

Dyreholdet fodres med hjemmeblandet våd- og tørfoder, som normalt består af korn, soja- eller solsikkekrå, rapskager, hestebønner eller andre proteinkilder, fedtstoffer og mineral- og vitaminblandinger med enzymer og andre mikronæringsstoffer. Foder opbevares i husdyrbrugets korn- og fodersiloer.

Blandingen af foder og selve fodringen er fuldautomatisk. Dyrene fodres 2-5 gange i døgnet, hvor foderet doseres til de enkelte stier fra foderblande anlægget via foderstrenge.

Produktionen er intensiv med en stor tæthed af dyr i staldanlægget, særligt i fare- og i smågrise stalde. Det medfører et relativt stort varme- og ventilationsbehov i



disse staldafsnit for at sikre indeklimaet. I drægtigheds- og løbe/kontrolafdelinger er der ikke samme varme- og ventilationsbehov.

Energiforbruget ved sohold med smågrise er generelt højere end ved andre typer af husdyrbrug.

Fra llvad flyttes smågrisene ved en vægt på 11- 12 kg. Smågrisene er højst i stald-anlægget i et par uger efter fravæning og kræver derfor et begrænset produktionsareal og ressourceforbrug i forhold til sohold med smågrise, hvor smågrisene først flyttes fra staldanlægget ved 30 kg.

Vandforbrug, fluegener, større transportere, lugt og støj er andre almindelige indvirkninger, som kan forventes fra smågriseproduktion. Disse har normalt ikke et større omfang end indvirkningen fra andre typer af husdyrbrug.

### ***Foranstaltninger mod skadelige indvirkninger på miljøet***

Det er ved sagens behandling konstateret, at det søgte projekt overholder de fastsatte beskyttelsesniveauer for ammoniak i Husdyrbrugloven. Det er herunder konstateret, at det søgte projekt lever op til den fastsatte BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak.

Det er konstateret, at det søgte projekt overholder Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Husdyrbruget er lokaliseret i en så tilstrækkelig afstand fra særlig ammoniakfølsom natur og natur, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder potentielle levesteder for Bilag IV-arter, at projektet i sig selv ikke vurderes at medføre risiko for skadevirkninger som følge af ammoniakemissioner fra staldanlægget, eller risiko for påvirkning af Bilag IV-arter som følge af husdyrbrugets aktiviteter.

Naturen i Lemvig Kommune er generelt presset af en høj baggrundsbelastning af ammoniak. Hvor det søgte projekt isoleret set ikke vurderes at have en væsentlig virkning på tilstanden af naturen, så kan det ikke afvises, at baggrundsbelastningen medfører en gradvis forringelse af den biologiske mangfoldighed i kommunen.

Den projekterede stald er vurderet ikke at udgøre en væsentlig landskabelig påvirkning.

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde de generelle regler for husdyrbrug om indretning og drift i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder krav om tæthed og styrke af gyllekanaler, rørføringer, gyllebeholdere, mv.

Husdyrbruget har en beredskabsplan, som skal følges ved driftsforstyrrelser og miljøuheld. Der er krav til håndtering og bortskaffelse af affald, forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb, og krav om effektiv bekæmpelse af fluer og skadedyr, herunder rottebekæmpelse.

Husdyrbruget har implementeret og vedligeholder et miljøledelsessystem, og arbejde herved på en vedvarende reduktion af staldanlæggets samlede miljøpåvirkning.



Det vurderes heraf, at husdyrbruget drives uden væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand og uden væsentlig risiko for tilstandsændringer af beskyttet natur.

Det er Lemvig Kommunes samlede vurdering, at projektet kan realiseres uden at det vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.





## 1.4. Vilkår og generelle regler

Miljøgodkendelsen meddeles på nedenstående vilkår.

Vilkår 2 – 9 er en gentagelse af vilkår meddelt i § 16a-godkendelse fra 2020.

Vilkår 1a, 1b og 1c erstatter vilkår 1 i godkendelsen fra 2020 og supplerer med vilkår om placering af nybyggeri og anvendelse af gyllekøling.

***Husdyrbruget skal desuden efterleve de generelle regler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17.***

***Reglerne fastsætter krav til miljøledelse, oplæring af personale, kontrol og vedligehold, beredskab, fodring, energieffektivitet, støv, egenkontrol og dokumentation og driftens ophør.***

***Bekendtgørelsens kapitel 17 er vedlagt i bilag 2.***

### 1a. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må maksimalt udgøre **6.514 m<sup>2</sup>** med følgende fordeling og dyretyper:

3.268 m<sup>2</sup> delvist spaltegulv til løsgående golde og drægtige søer. Heraf er 1.617 m<sup>2</sup> i ny drægtighedsstald.

2.376 m<sup>2</sup> kassestier med delvist spaltegulv til diegivende søer.

62 m<sup>2</sup> to-klimastald med delvist spaltegulv til smågrise.

622 m<sup>2</sup> delvist spaltegulv, individuel opstaldning til golde og drægtige søer.

186 m<sup>2</sup> delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv til søer og slagtesvin (gylte/polte).

### 1b. Ny drægtighedsstald

Den projekterede drægtighedsstald skal placeres som vist på situationsplan i bilag 3.

Stalden skal indrettes med delvist fast gulv og anvendes til løsgående drægtige søer.

### 1c. Gyllekøling i ny drægtighedsstald

Den projekterede drægtighedsstald skal indrettes med gyllekølingsanlæg.

#### Indretning og drift

- Gyllekanalerne i den projekterede drægtighedsstald - i alt 836 m<sup>2</sup> - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig køleydelse på mindst 44,7 W/m<sup>2</sup>.
- Den samlede årlige køleydelse skal være på 300.075 kWh.



- d) Den installerede varmepumpe har en køleeffekt på 50 kW (Hvis der ikke er valgt varmepumpeløsning, klarlægges varmepumpens køle effekt samt driftstid i forbindelse med opstart af anlæg.)
- e) Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- f) Den årlige driftstid skal være mindst 8.030 timer.
- g) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- h) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- i) Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

### **Egenkontrol**

- j) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- k) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
- l) Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

## **2. Fast overdækket gyllebeholder**

Husdyrbrugets største gyllebeholder på 3.000 m<sup>3</sup> skal til enhver tid være fast overdækket.

Lugerne i overdækningen skal være lukkede, med mindre der samme dag køres gylle.

Opståede skader på teltdugen skal omgående repareres.

## **3. God hygiejne på husdyrbruget**

Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes, så lugtbidrag begrænses mest muligt og så tilhold af fluer og skadedyr forebygges i videst muligt omfang.

Stalde og ventilationsafkast skal rengøres efter hvert hold dyr.



#### 4. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveaue må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

#### 5. Forebyggelse af forurening via overfladeafløb

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb på ejendommen.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres i nærheden af overfladeafløb.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

#### 6. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

#### 7. Affald

Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald skal opsamles i en container beregnet til formålet.

Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares under tag.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas og lignende skal opbevares i en engangsplastspand, beregnet til formålet.



Ikke-genanvendeligt PVC-affald skal frasorteres og opbevares under tag.  
Ikke-genanvendeligt farligt affald skal opbevares under tag i separate, egnede beholdere.

Alt olieaffald skal opbevares i tromler eller andre egnede beholdere, der er placeret indendørs, på tæt gulv uden afløb i nærheden.

Affaldsoplaget skal være placeret på en sådan måde at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud af døre og porte eller ud af en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

### **8. Opbevaringskapacitet til husdyrgødning, vaskevand, mv.**

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, m.v.

### **9. Påfyldning af gyllevogne**

Påfyldning af gyllevogne fra gyllebeholdere skal ske på en befæstet plads uigenemtrængelig for fugt, med afløb til gyllesystemet.

Alternativt kan der anvendes gyllevogne med påmonteret sugetårn med overløbs-sikring, der forhindrer ethvert gyllespild.

#### **1.4.1. Generel regel om effektiv rengøring**

Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020, § 38 fastsætter et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og § 16b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

*Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, [...], foretage effektiv rengøring efter endt ophold*

*1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og*

*2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.*



## 1.5. Offentlighed og høring

### Offentlig høring

Det søgte projekt er offentliggjort på Lemvig Kommunes hjemmeside ved høring i perioden 16. juni – 14. juli 2021 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig.

Lemvig Kommune har ikke modtaget henvendelser under den offentlige høring.

### Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer inden for konsekvensradius (862 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte orienteret om forslaget ved 30 dages høring. Følgende er hørt:

- Fladhedevej 12, 7620 Lemvig
- Fårevej 103, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 107, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 113, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 116, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 124, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 125, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 92, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 93, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 95, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 96, 7650 Bøvlingbjerg
- Fårevej 98, 7650 Bøvlingbjerg
- Gammelgårdvej 23, 7650 Bøvlingbjerg
- Gammelgårdvej 25, 7650 Bøvlingbjerg
- Gammelgårdvej 29, 7650 Bøvlingbjerg
- Lergravvej 22, 7650 Bøvlingbjerg
- Pindsmarkvej 8, 7620 Lemvig
- Sønderskovvej 1, 7650 Bøvlingbjerg
- Sønderskovvej 1, 7650 Bøvlingbjerg
- Sønderskovvej 10, 7650 Bøvlingbjerg
- Sønderskovvej 2, 7650 Bøvlingbjerg



- Sønderskovvej 4, 7650 Bøvlingbjerg
- Sønderskovvej 7, 7650 Bøvlingbjerg
- Voldervej 49C, 7620 Lemvig
- Danmarks Naturfredningsforening, [jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk](mailto:jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk) og [dnlemvig-sager@dn.dk](mailto:dnlemvig-sager@dn.dk)
- Rådet for Grøn Omstilling, [info@ecocouncil.dk](mailto:info@ecocouncil.dk)
- Holstebro Museum, [mette.klingenberg@holstebro-museum.dk](mailto:mette.klingenberg@holstebro-museum.dk)

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringsvar ved nabohøringen.

### Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, [www.lemvig.dk](http://www.lemvig.dk) den 13. december 2021 og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg
- SvineRådgivningen I/S, [hbw@sraad.dk](mailto:hbw@sraad.dk)
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, [trnord@stps.dk](mailto:trnord@stps.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, [dnlemvig-sager@dn.dk](mailto:dnlemvig-sager@dn.dk)
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, [jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk](mailto:jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, [lemvig@dof.dk](mailto:lemvig@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, [natur@dof.dk](mailto:natur@dof.dk)
- Friluftsrådet LimfjordSyd, [limfjordsyd@friluftsradet.dk](mailto:limfjordsyd@friluftsradet.dk)
- Friluftsrådet, [fr@friluftsradet.dk](mailto:fr@friluftsradet.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, [ae@ae.dk](mailto:ae@ae.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, [post@sportsfiskerforbundet.dk](mailto:post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, [mail@dkfisk.dk](mailto:mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, [nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk](mailto:nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Dansk Fritidsfiskerforbund, [teamstr@gmail.com](mailto:teamstr@gmail.com)
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, [afid@aktivefritidsfiskere.dk](mailto:afid@aktivefritidsfiskere.dk)
- Forbrugerrådet, [fbr@fbr.dk](mailto:fbr@fbr.dk)
- Rådet for Grøn Omstilling, [info@ecocouncil.dk](mailto:info@ecocouncil.dk), [info@rgo.dk](mailto:info@rgo.dk)
- Miljø- og naturforeningen Klosterhedens venner, [goldengirl@mail.dk](mailto:goldengirl@mail.dk)



## 1.6. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af klageberettigede efter Husdyrbruglovens §§ 84-87, samt følgende;

- Ejer af Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg
- Enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

### **Klagefristen udløber den 12. januar 2022.**

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbruglovens § 90.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Du logger typisk på med Nem-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 16a har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.





## 2. Generelle forhold

### 2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype, som ikke er omfattet af denne godkendelse og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsanmeldelse til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående godkendelse.

### 2.2. Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Godkendelsen skal udnyttes inden for 6 år efter at godkendelsen er meddelt.

Afgørelsen anses for at være udnyttet, når drægtighedsstalden er etableret og taget i brug med det søgte dyrehold.

Hvis godkendelsen efter ibrugtagningen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

### 2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i Husdyrbrugloven, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 16a, stk. 2, nr. 1, i Husdyrbrugloven.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1 i Husdyrbrugloven. Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrbrugloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrbruglovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,

- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40, stk. 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, så husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne godkendelse i 2029, med mindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.





---

## *Miljøteknisk beskrivelse*

---



### 3. Anlægsbeskrivelse

#### 3.1. Lokalisering

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

For nye anlæg til flydende husdyrgødning (gyllebeholdere) gælder et skærpet afstandskrav på 100 meter til vandløb, søer og dræn, hvor øvrige husdyranlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af et afstandskrav på 15 meter.

Øvrige driftsbygninger, fx maskinhuse, halm- og foderlader er omfattet af afstandskrav i § 6, dog undtaget afstandskravet om 50 meter til lokalplanlagte områder og byzoner.

Stalde, der fortsætter i uændret drift, er ikke omfattet af afstandskravene.

Anlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto (luftfoto) fra nærmeste hjørne af den projekterede drægtighedsstald.

Afstand til	Afstand målt	Afstandskrav jf. Husdyrbrugloven
<b>§ 6 (nabobeboelser og boligområder)</b>		
<b>Nabobeboelse</b> Sønderskovvej 4	290 m	50 m
<b>Lokalplanområde til boligformål, mv.</b> Lp 146, Bøvlingbjerg	2,2 km	50 m
<b>Byzone/sommerhusområde</b> Bøvlingbjerg	1,7 km	50 m
<b>§ 7 (ammoniakfølsom natur)</b>		
<b>Kategori 1- eller 2-natur</b> Rigkær ved Nisum Fjord (habitatnaturtype 7230)	3,7 km	10 meter
<b>§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og bolig)</b>		
<b>Naboskel</b> matrikel nr. 21a	143 m	30 m
<b>Ikke-almene vandforsyningsanlæg</b> DGU 53.783	38 m	25 m

<b>Almene vandforsyningsanlæg</b> Fåre Vandværk	2,8 km	50 m
<b>Vandløb (inkl. dræn) og søer</b> Rysenstein Bæk	80 m	15 m
<b>Offentlig vej og privat fællesvej</b> Sønderskovvej	213 m	15 m
<b>Levnedsmiddelvirksomhed</b>	> 1 km	25 m
<b>Beboelse på samme ejendom</b>	70 m	15 m



Lemvig Kommune konstaterer, at alle afstandskrav er overholdt.



## 3.2. Landskab og planforhold

### 3.2.1. Landskabsvurdering

#### **Landskab og geologi**

Ilvad ligger i landskabskarakterområdet Bækmarksbro Hedeslette.

Landskabet omkring Ilvad er præget af dyrkede marker, spredte små skov- og plantagearealer og levende hegn. Der findes spredt lav bebyggelse

Terrænet varierer fra let bølget til helt fladt. Området omkring Ilvad opleves i en forholdsvis stor skala, som dog brydes af de spredte elementer af skov og plantage, samt læhegn.

Ejendommen ligger i den sydvestlige del af det geologiske interesseområde Kronhede og Lem Vig, hvor hovedopholdslinjen fra den sidste istid opleves fra flere markante tunneldale, i særdeleshed Lem Vig. Fra nord fortøner det stærkt bakkede morænelandskab sig gradvist mod syd og sydvest ud i den flade hedeslette.

#### **Projektets indvirkning på de landskabelige værdier**

Den nuværende bygningsmasse med husdyranlæg, gyllebeholdere, siloer og andre driftsbygninger udgør cirka 9.000 m<sup>2</sup>.

Den projekterede udvidelse består af en ny stald på cirka 1.800 m<sup>2</sup>.

Den projekterede stald opføres i direkte tilknytning til det eksisterende staldanlæg, øst for og parallelt med de eksisterende stalde.

Den projekterede stalds sydlige gavl flugter med de eksisterende staldbygningers sydlige gavle og staldens bredde og taghældning afviger ikke væsentligt fra de eksisterende bygninger.

Ejendommen er lokaliseret uden for landskabelige interesseområder, jævnfør udpegningen i Lemvig Kommuneplan 2013-25.

Den overordnede målsætning i kommuneplanen er dels at bevare og udvikle karakteristiske landskaber af høj kvalitet, dels at finde balance mellem at beskytte og benytte landskaberne. Det fremgår videre af planen, at: "I landskaberne skal en række til tider modstridende interesser forenes: Landbrug, naturbeskyttelse, drikkevand- og råstofindvinding, adgang til naturen samt dyrkelse af fritidsinteresser."

Det fremgår af kommuneplanens retningslinje for landskabelige bevaringsværdier, at: "Lemvig Kommunes værdifulde landskaber skal bevares og beskyttes.", og at "De værdifulde landskaber skal som udgangspunkt friholdes for nyt byggeri og anlæg."

Det søgte projekt ligger ikke i et område udpeget som landskabeligt interesseområde, og projektet vurderes heraf ikke at være i strid med kommuneplanens målsætning eller retningslinje.

#### **Samlet vurdering**

Det søgte projekt om at udvide bygningsmassen vurderes ikke at have et omfang, som vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabets geologiske fortælling om de markante aftryk, som den seneste istid har efterladt.



Lemvig Kommune stiller vilkår om, at udvidelsen sker i overensstemmelse med det søgte. Herved forstås, at staldudvidelsen skal udformes og placeres som ansøgt.

Samlet set vurderes projektet herefter ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet eller de geologiske interesser i området.

### 3.2.2. Tilknytning til eksisterende bygningsmasse

Drægtighedsstalden er søgt placeret cirka 10 meter fra de eksisterende stalde. Stalden vurderes heraf at være i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse.

### 3.2.3. Bygge- og beskyttelseslinjer

Den projekterede udvidelse ligger udenfor kystnærhedszonen, skovbyggelinjer, strand- og klitbeskyttelseslinjer, å- og søbeskyttelseslinjer, samt kirkebyggelinjer, og er ikke i konflikt med udpegninger eller retningslinjer i kommuneplanen i øvrigt.

### 3.2.4. Erhvervsmæssig nødvendighed

Det søgte projekt indebærer, at den nuværende produktionsform med søer og smågrise fastholdes og udvides.

Det søgte byggeri knytter sig til husdyrbrugets husdyrproduktion og har en sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til den ønskede udvidelse af dyreholdet.

Det samlede anlæg vurderes heraf ikke at antage industriel karakter og projektet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt.

### 3.2.5. Kulturhistorie og fortidsminder

Den nærmeste oldtidshøj ligger cirka 340 meter øst for anlægget, øst for Sønderkovvej. Der er tre rundhøje cirka 650 meter VNV for anlægget. Cirka 140 meter øst for anlægget ligger et cirka 300 meter langt nord-sydgående beskyttet dige.

Offentlighedens indsigt til områdets oldtidshøje og diger fra veje og tilgængelige områder påvirkes ikke af det søgte byggeri. Stalden afskærmer ikke for væsentlige indsigtskiler og eksisterende beplantninger og bygninger i terrænet afskærmer allerede i væsentlig grad indsigten til områdets kulturhistoriske kendetegn.

Cirka 2 km vest for staldanlægget ligger Rysensteen Hovedgård og Bøvling Kirke, der udgør de nærmeste særlige landmarks i landskabet. Indsigten til hovedgården og kirken påvirkes ikke af projektet, da der ikke er særlige indsigtskiler til disse landmarks, som forstyrres af projektet.

Yderligere information i forhold til Museumsloven og byggeprojekter kan findes via <https://holstebro-museum.dk/om-os/landarkaeologi/skal-du-grave->.

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for opstart af byggeprojekter.

### 3.2.6. Alternativer og 0-alternativet

Ansøgers beskrivelse:

*For at udvikle husdyrbruget og udnytte de eksisterende faciliteter til foder, husdyrgødning samt mandskab bedst muligt søges der om etablering af en drægtighedsstald til løsgående søer. Med det ansøgte udvikles og udvides produktionen. Den*

*valgte placering i umiddelbar tilknytning til eksisterende stalde med forbindelsesgang, der forbinder den nye stald med den eksisterende løbe-/drægtighedsstald vurderes at være den optimale løsning. Andre placeringer har ikke været overvejet.*

*Alternativer som placering i det åbne land eller på en anden ejendom synes ikke rentable set i sammenligning med den valgte løsning.*

*0-alternativet er uændret drift. Uændret drift uden udvikling vil på sigt være en afvikling. Husdyrbrugets placering har potentiale for udvidelse. I eksisterende anlæg er der plads til 1200-1400 søer. Med optimal drift af eksisterende anlæg giver udvidelsen i form af en nye drægtighedsstald, bedre plads til dyrene af velfærds-mæssige hensyn, med øget plads til de løsgående søer. Udvidelsen er første step i forberedelsen af løsdrift i løbeafdelingen.*

Ansøgningen indeholder en kort overvejelse om ikke nærmere konkretiserede alternative placeringer af nybyggeri. Der er herudover ikke beskrevet væsentlige alternativer til det søgte. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag C, pkt. 3 om væsentlige alternativer er herved delvist belyst.

Ud over at dyreholdet udvides i ny stald, sker der ikke væsentlige drifts- eller produktionsmæssige ændringer.

Lemvig Kommune vurderer, at den søgte placering af nyt byggeri er optimal for driften, samtidig med at alle gældende afstandskrav er overholdt. Projektet er erhvervs-mæssigt nødvendigt, der er ingen konflikter med bygge- og beskyttelseslinjer og de kulturhistoriske interesser forstyrres ikke af projektet.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknologi og projektet indebærer ikke risiko for tilstandsændringer af beskyttet natur.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at det søgte kan godkendes på baggrund af den foreliggende beskrivelse af alternativer.

Lemvig Kommune vurderer, at 0-alternativet indebærer et reduceret miljøaftryk i forhold til det søgte projekt i form af mindre udledning af ammoniak og lugt, færre transporter til og fra husdyrbruget og et mindre foder- og ressourceforbrug.

Lemvig Kommune vurderer, at 0-alternativet næppe vil føre til en større risiko for bedriftens afvikling inden for en overskuelig tidshorisont.

Økonomien i en smågriseproduktion afhænger af mange andre parametre end dyreholdets størrelse, fx den lokale og globale prisudvikling for smågrise, foder, råvarer og ressourcer, bedriftens sundhedsstatus, avlsarbejde, de ansattes kompetencer og intern logistik.

En udvidelse kan naturligvis medføre en større grad af "stordriftsfordele", men husdyrbruget vurderes at kunne drives effektivt og med rentabilitet også ved 0-alternativet.







### 3.3. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for det søgte projekt, som indeholder beskrivelse af staldanlæggets indretning og drift og de forventede påvirkninger af miljøet.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt i bilag 1.

Miljøkonsekvensrapporten beskriver en række forhold om staldanlæggets drift, indretning og management, blandt andet:

- Vand- og energiforbrug
- Påvirkninger af omgivelserne i form af lugt, støj, støv, lys, mv.
- Transportforhold
- Spildevandshåndtering
- Opbevaring og håndtering af husdyrgødning, foder og affald
- Ammoniakemission, påvirkning af natur og tiltag til reduktion
- Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Lemvig Kommune vurderer ud fra disse beskrivelser, at det søgte projekt anvender den bedste tilgængelige teknik.

#### **Projektets teknologier til ammoniakreduktion**

##### *Staldtype*

I den projekterede drægtighedsstald udgøres 25-49% af det samlede stiareal af fast gulv.

Ved "fast gulv" forstås, at der ikke er gyllekumme under det faste gulv. Gyllekummerne har derfor et mindre overfladeareal end i en fulddrænet stald, og den mindre overflade bevirker en mindre ammoniakfordampning fra gyllen.

##### *Gyllekøling*

Den projekterede drægtighedsstald etableres med gyllekøling.

Gyllekøling udføres ved at støbe køleslanger ned i gyllekummernes overflade. Når gyllen afkøles, hæmmes de mikrobielle og kemiske processer, der frigiver lugt og ammoniak fra gyllen. Jo mere gyllen afkøles, jo mindre ammoniak bliver der frigivet. Der er dog en grænse for, hvor kold gyllen må være, da den køligere gylle påvirker staldens klima og dyreholdets velfærd.

Gyllekøling er godkendt af Miljøstyrelsen og optaget på Teknologilisten, <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/>

Det fremgår af Teknologilistens godkendelsesvilkår, hvordan den ammoniakreducerende effekt af kølingen beregnes. Lemvig Kommune vurderer, at den søgte reduktionseffekt på 27,5 % er opnåelig ved gyllekøling, da teknologien er godkendt til en reduktionseffekt på op til 30 %.

Den konkrete effekt af gyllekølingen i det søgte projekt afhænger af varmepumpens størrelse, arealet af gyllekummer med køleslanger og anlæggets driftstimer.



#### *Fast overdækning af gyllebeholder*

Overdækning af gyllebeholder med telt er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste og tilbageholder ifølge Teknologilisten dobbelt så meget ammoniak end naturligt flydelag.

Husdyrbrugets største gyllebeholder med en kapacitet på 3.000 m<sup>3</sup> er overdækket med telt og den ammoniakreducerende effekt herfra er indregnet i projektet.

#### **Miljøledelse**

IE-brug skal indføre og vedligeholde et miljøledelsessystem.

Systemet skal indeholde en miljøpolitik, konkrete miljømål, handleplaner, løbende evaluering og dokumentation for husdyrbrugets miljøpræstation.

Kommunen udfører kontrol med husdyrbrugets miljøledelsessystem ved miljøtilsyn.

#### **3.3.1. Produktionsareal**

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

*Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.*

*Servicerum, gangarealer m.v., og stadsdelle, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.*

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift udgør 6.514 m<sup>2</sup>.

Staldsystemet i den projekterede drægtighedsstald er delvist fast gulv (25/49%).

Staldens produktionsareal udgør 1.617 m<sup>2</sup>.

Der stilles vilkår om det søgte produktionsareal og gulvtype, så forudsætningerne for lugt- og ammoniakberegningerne i den digitale ansøgning fastholdes.

#### **3.3.2. Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)**

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25 om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastsætter et krav om maksimal ammoniakemission fra det søgte projekt.

Kravet er i den digitale ansøgning, skema 226 871 beregnet til 6.437 kg N/år.

Ammoniakemissionen for det søgte projekt er 6.437 kg N/år.

Det konstateres, at det samlede staldanlæg opfylder BAT for hvad angår ammoniakemission.

Virkemidlerne til at opfylde BAT-kravet er delvist fast gulv og gyllekøling i den projekterede drægtighedsstald og fast overdækning af gyllebeholderen på 3.000 m<sup>3</sup>.

De valgte virkemidler fastholdes i afgørelsens vilkår.



### 3.4. Gener

#### 3.4.1. Lugt

Husdyrbrugloven indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU/1 LE)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU/3 LE)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU/10 LE)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af Husdyrbruglovens lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningsystem, <https://husdyrgodkendelse.dk>.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtreducerende teknologier (luftrensning, hyppig udslusning af gylle og gyllekøling) kan desuden indgå i beregningen.

Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet ved normale driftsforhold også være overholdt.

Der beregnes geneafstande dels efter "NY model", der anvender lugtkoncentrationsenheden Odour Units (OU) og "FMK-model", der anvender enheden LugtEnheder (LE). Den model, som giver den længste geneafstand, er gældende.

Ved omregningen fra lugtemission til geneafstand inddrages den konkrete beliggenhed. For områdetyper, som har staldanlægget liggende i nordlig retning inden for vinkeludstrækningen 300° - 60° ud fra området, reduceres geneafstanden med 5, 10 og 20 % for henholdsvis byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt beboelse.

Oversigtskort med staldanlæg og de omboende ses i bilag 5.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder i landzonen, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog et skærpet beskyttelsesniveau for samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller rekreative formål, mv, som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel. Alle geneafstande er efter "NY model".

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område.



Områdetype	Geneafstand	Målt afstand
<b>Enkelt beboelse</b>		
Sønderskovvej 1	188,9 meter	538,5 meter
Sønderskovvej 2	188,9 meter	542,1 meter
Fårevej 116	188,9 meter	515,7 meter
<b>Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område</b>		
Tangsøgade 90, Bøvling	427,3 meter	1.964,8 meter
<b>Byzone/sommerhusområde</b>		
Bøvling Byzone	622,2 meter	1.717,9 meter

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til alle områdetyper.

Lugtemissionsberegningerne i skema 226 871 er baseret på lugtemissionstal fra stalde, som forudsætter at der er gode staldhygiejniske forhold, herunder at der udføres jævnlig og effektiv rengøring af alle staldafsnit.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det søgte projekt vurderes herefter ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

### 3.4.2. Støj

Støjkilder udgøres primært af korntørring, ventilation og foderanlæg, ind- og udlevering af dyr og transportere til og fra husdyrbruget. Andre støjkilder er kompressorer og gyllepumper og selve dyreholdet.

Erfaringsmæssigt giver disse støjkilder med undtagelse af korntørring og indblæsning af korn ikke anledning til lydstyrker på over 100 dB(A) og støjkilder som ventilation, kompressorer og foderanlæg er placeret inde i bygningerne, hvilket har en støjdempende virkning.

Blæsere til kornsiloer har kildestyrker på op mod 105 dB(A) fra indsugningssiden. Uden støjskærm eller støjdempende omgivelser, vil blæsere give anledning til støjpåvirkning på stor afstand. På llvad er alle blæsere til kornsiloer støjdempede med bulderhus.

Lemvig Kommune stiller vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser, som svarer til områdetype 3, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>.

Støjkvilkåret skal overholdes både i og ved nabobeboelser og på udendørs opholdsarealer.

Den nærmeste naboejendom er Sønderskovvej 4 med opholdsarealer ind til cirka 260 meter fra de nærmeste arbejdsområder på llvad, hvor der kan forventes støjende aktiviteter.



Under idealforhold falder støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til kilden fordobles.

Ved idealforhold vil lydniveauet i en afstand af cirka 260 meter fra kilden være reduceret med cirka 60 dB(A). "Hårde" og "bløde" overflader vil reflektere og absorbere lyden. En murstensvæg kan reflektere og forstærke lyd, mens et tæt læhegn eller en tilgroet jordvold vil absorbere og dæmpe lydets udbredelse.

For at overholde et krav om maksimalt 40 dB(A) i nattetimer (kl. 22 – 7) i en afstand af 260 meter, bør støjklager på anlægget i nattetimer som udgangspunkt ikke overstige 100 dB(A).

De nuværende blæsere ved husdyrbrugets kornsiloer er placeret på nordsiden af siloerne. Siloerne står cirka 390 meter fra opholdsarealer ved de nærmeste naboer, Sønderskovvej 4 og 7 og blæserne står i bulderhuse, der dæmper støjen.

Det vurderes heraf ud fra afstanden til omboende og de støjende aktiviteter på husdyrbruget, at driften ikke vil frembringe støj, som er til væsentlig gene eller som overskrider godkendelsens støjvilkår.

Skulle der indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, fx støjvolde eller anden placering af støjklager.

### **3.4.3. Lys**

Staldanlæggets lyskilder er beskrevet i bilag 1. Der skal anvendes energieffektiv belysning på husdyrbruget, jævnfør § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se bilag 2.

Der vil udsendes lys fra vinduer i den projekterede drægtighedsstald på samme vis, som lys fra det eksisterende staldanlæg. Lys fra almindelige staldvinduer vurderes ikke at udgøre en væsentlig gene. Vinduer mod vest er rettet mod det eksisterende staldanlæg og påvirker ikke omgivelserne. Lys i vinduer mod øst vil være synligt fra Sønderskovvej. Der er beplantning mellem naboejendomme og den projekterede stald, og styrken af lys fra staldvinduer vurderes heraf ikke at være tilstrækkelig til at udgøre en væsentlig gene.

Udendørs belysning ændres ikke som følge af godkendelsen og de eksisterende forhold vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener.

### **3.4.4. Fluer og skadedyr**

Tiltag mod fluer og skadedyr er beskrevet i bilag 1. Ved en almindelig forebyggende indsats, vurderes naboer ikke at blive berørt af fluer og skadedyr fra husdyrbruget.

Godkendelsen indeholder vilkår om, at ejendommen skal renholdes for at forebygge fluer og skadedyr.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at der udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen og det vurderes, at det sikrer en tilstrækkelig og effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget.

### **3.4.5. Støv**

Støvkilder er beskrevet i bilag 1. IE-husdyrbrug skal reducere støv fra staldanlæg, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 48, se bilag 2.

Husdyrbrugets daglige drift vurderes ikke at indebære aktiviteter, som medfører støv uden for ejendommen. Det vurderes, at der ved det generelle krav i § 48 ikke er behov for særskilte støvreducerende vilkår.

### **3.4.6. Transport**

Transporter til og fra staldanlægget er beskrevet i bilag 1.

Lemvig Kommune vurderer, at de beskrevne transporter til og fra ejendommen er inden for, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af den søgte størrelse.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transporter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Færdsel på offentlig vej reguleres i Færdselsloven og håndhæves af politiet.





### 3.5. Forurening

#### 3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Mængden af tagvand på ejendommen forøges ved etablering af den projekterede goldkostald. Der etableres en tagflade på cirka 2.000 m<sup>2</sup>.

##### **Krav om tilladelse til nedsivning eller udledning af tag- og overfladevand**

Ved forøgelse af befæstet areal med afledning af overfladevand, skal der søges en tilladelse til udledning eller nedsivning af tag- og overfladevand efter Spildevandsbekendtgørelsens § 28.

Udlednings- eller nedsivningstilladelse skal søges via [www.bygogmiljoe.dk](http://www.bygogmiljoe.dk).

Nærmere vejledning om udledningstilladelser fås hos Lemvig Kommune, <https://lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/tagvand-og-overfladevand>.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild er der stillet vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb.

Der er desuden stillet vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkår mod oplag og bortskaffelse af vaskevand og restvand omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller andre opsamlingsbeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand og indretning af afløb, mv. ved tilsyn.

#### 3.5.2. Husdyrgødning og foder

Opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning og foder er beskrevet i bilag 1.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i dertil indrettede tekniske anlæg.

Husdyrbrug med dyrehold skal som minimum have 6 måneders opbevaringskapacitet. Normalt vil der være behov for 9 måneders kapacitet på ejendommen med konventionel svineproduktion. Kapacitetskravet kan opfyldes gennem aftaler om afsætning til eller opbevaring på andre ejendomme.

Der er to gyllebeholdere på husdyrbruget med en samlet kapacitet på cirka 4.430 m<sup>3</sup> og gyllekanaler under staldene.

For at sikre, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget, har Lemvig Kommune stillet vilkår om, at der skal være 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, restvand, vaskevand, mv.



Kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet, herunder aftaler om opbevaring på andre ejendomme kontrolleres ved tilsyn, når tilsynsmyndigheden vurderer, at det er relevant.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46 stiller generelle fodringskrav, som har til hensigt at reducere de udskilte mængder kvælstof og fosfor fra dyreholdet.

EU's foderhygiejneforordning stiller herudover en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr, herunder forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, rengøring af foderoplæg, anvendelse af friske foderstoffer og råvarer, opbevaringsforhold, foderanlæg og fodring, herunder rengøring af maskiner, vandkvalitet og uddannelse af personale.

Fødevarestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, under forudsætning af, at de generelle regler efterleves.

### 3.5.3. Affald

Affaldsfraktioner fra husdyrbrugets daglige drift er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, bilag 1.

Lemvig Kommune stiller vilkår om håndtering og opbevaring af affald på husdyrbruget. Vilkåret omfatter også oplag af farligt affald herunder eventuelle oplag af spildolie og pesticidrester i relation til markdrift.

Vilkåret har til formål at sikre, at der ikke sker forurening som følge af u hensigtsmæssig håndtering eller opbevaring af affald.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv:

<https://www.lemvig.dk/miljoe-og-vand/affald>

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og Affaldsbekendtgørelsen, mv., også hvor disse generelle regler er skærpende i forhold til godkendelsens vilkår.

### 3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Der er ikke beskrevet oplag af farlige råvarer og hjælpestoffer på husdyrbruget i miljøkonsekvensrapporten, og det vurderes, at der ikke er krav om basistilstandsrapport.

Der er ikke oplag af råvarer og hjælpestoffer på husdyrbruget, ud over hvad er normalt for et husdyrbrug af denne størrelse, hvilke primært udgøres af forskellige typer af olie og planteværns- og rengøringsmidler.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild er der stillet vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb. Der er desuden stillet vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

For at forebygge spild af gylle er der stillet vilkår om, at gyllevogne skal påfyldes på plads med fast bund og afløb til gyllesystem, eller at der alternativt skal benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring.





Husdyrbruget vurderes ved de stillede vilkår at kunne drives uden risiko for forurening af jord og grundvand.

Ved *farlige* stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 og bilag I, del 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:da:PDF>

Ved *relevante* stoffer forstås, at både karakteren og mængden skal indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Som eksempel på et stof, der kan anses som »relevant og farligt«, kan nævnes trichlorethylen, som selv i små mængder kan give anledning til væsentlig jord- eller grundvandsforurening. Eksempler på en ikke relevant mængde kan være opbevaring og anvendelse af meget beskedne mængder biocid inden døre og brug af rottegift uden døre.

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988, hvor nævnet udtaler:

*Det bemærkes i øvrigt, at der med "relevante farlige stoffer" i godkendelsesbekendtgørelsens § 14<sup>1</sup> menes stoffer, der er af en karakter og mængde, som kan indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Svinebrug er ikke omfattet af pligten til basistilstandsrapport, idet de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.*

#### *Husdyrgødning*

Koncentrationen af farlige stoffer i husdyrgødningen er så lille, at gødning ikke kan anses for at være et farligt stof i direktivets forstand. Opbevaring af husdyrgødning kan dermed ikke udløse et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

#### *Andre aktiviteter*

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Andre aktiviteter, der kan medføre en risiko for jord- eller grundvandsforurening udløser ikke krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. En olietank med olie til brug for opvarmning af gårdens bygninger eller sprøjtegifte, der anvendes i planteproduktionen, udløser således ikke et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

På ovenstående grundlag vurderer Lemvig Kommune, at husdyrbruget ikke er omfattet af reglerne om krav om udarbejdelse af basistilstandsrapport.

---

<sup>1</sup> Bekendtgørelse nr. 669 af 18. juni 2014 om godkendelse af listevirksomhed



Hvis husdyrbruget ønsker at anvende, fremstille eller frigive farlige stoffer, forudsætter det, at der udarbejdes en basistilstandsrapport, som godkendes af Lemvig Kommune.

### **3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld**

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43 (se bilag 2) indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at oplære personale i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr. Oplæringsmateriale til personalet skal kunne fremvises ved tilsyn.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 indeholder et generelt krav for IE-husdyrbrug om at udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligehold. Husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller.

Der er også krav om at IE-brug udarbejder en beredskabsplan.

Lemvig Kommune kontrollerer, at husdyrbruget efterlever bekendtgørelsens § 43 og § 44 ved tilsyn.

Hvis der sker hændelser eller uheld, der mærkbart berører miljøet, er Lemvig Kommune jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45 forpligtet til at påbyde ændrede eller nye vilkår, som begrænser miljøkonsekvenserne og som forhindrer at de pågældende hændelser eller uheld opstår igen. Kravet gælder dog ikke ved miljøuheld af en så alvorlig karakter, at reglerne om miljøskade i Husdyrbruglovens kapitel 5a overtrædes.

Lemvig Kommune vurderer, at ejendommens beredskabsplan, bekendtgørelsens krav og kommunens tilsyn i tilstrækkelig grad forebygger og modvirker forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

### **3.5.6. Driftens ophør**

Ved ophør af aktiviteter på et IE-husdyrbrug gælder husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 og kapitel 4b i lov om forurennet jord finder anvendelse.

IE-husdyrbrug skal derfor senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

På baggrund af risikovurderingen kan tilsynsmyndigheden gå i dialog med driftsherren og kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse af jord- og grundvandsforurening udføres rettidigt og om nødvendigt påbyde konkrete tiltag.



## 3.6. Ammoniakpåvirkning af natur

### 3.6.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 26 - 30.

Ud over de beregnede merdepositioner og totaldepositioner, vil alle omgivelserne herunder beskyttede naturområder blive tilført kvælstof fra baggrundsbelastningen.

Kvælstoffet i baggrundsbelastningen stammer, for en stor dels vedkommende, fra husdyrgødning, staldanlæg og industri. Det afsættes på alle arealer og føres hertil fra nær og fjern. Kvælstoffet kan ikke specifikt henføres til Fårevej 118, men husdyrbruget vil også bidrage til "skyen" af kvælstofholdige forbindelser i atmosfæren, der afsættes på naturarealer.

Baggrundsbelastningen i området var i 2019 cirka 15,5 kg N/ha/år, jævnfør modelresultater fra DCE - Nationalt center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet.

Data er tilgængeligt på miljøportalen:

<https://arealinformation.miljoportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>.

#### Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission i ansøgningsystemet på <https://husdyrgodkendelse.dk> sker ud fra produktionsarealet, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningslagre.

Emissionen er input i de følgende depositionsberegninger ved en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningsystem.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra henholdsvis den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at den oplyste 8-årsdrift i ansøgningen er korrekt.

Bilag med beregningspunkter og -resultater ses i bilag 6 og 7.

#### Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Staldanlægget ligger cirka 3,7 km NNØ for det nærmeste kategori 1-natur, lysåben habitatnatur (rigkær) i Natura 2000-område 65, Nissum Fjord.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,2 kg N/ha/år, da to husdyrbrug opfylder nærhedskravet i husdyrlovbekendtgørelsens § 26.

Den totale ammoniakdeposition fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen var i 2019 på 13,3 kg N/ha/år, jf. data fra DCE.

Tålegrænsen for rigkær er som udgangspunkt 15 – 25 kg N/ha/år, men kan dog være helt ned til 5 kg N/ha/år hvis et rigkær indeholder væsentlige forekomster af følsomme højmoserarter.



### **Kategori 2 natur**

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet ved § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven.

Staldanlægget ligger cirka 6 km ØNØ for kategori 2-overdrev ved Trans Kirkeby og cirka 6 km vest for kategori 2-overdrev syd for Kronhede Plantage, vest for Flynder Mølle. Der er ikke anden kategori 2-natur inden for 6 km af staldanlægget.

Den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget på begge overdrev er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Tålegrænsen for overdrev er 10-25 kg N/ha/år.

### **Kategori 3 natur**

Kategori 3-natur er moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 29.

Den højeste totaldeposition fra staldanlægget på kategori 3-natur, et moseområde cirka 800 meter sydøst for staldanlægget er beregnet til 0,1 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

### **Øvrig natur**

Rysensteen Bæk løber cirka 80 meter nord for staldanlægget. Bækken er ikke ammoniakfølsom, og der beregnes ikke deposition til vandløbet.

Der ligger en mindre sø cirka 300 meter øst for anlægget, en sø cirka 350 meter nordøst for anlægget og en sø og en eng mod nordvest, godt 500 meter fra anlægget. Den højeste merdeposition fra staldanlægget til disse naturområder er 0,8 kg N/ha/år og den højeste totaldeposition fra staldanlægget er 1,7 kg N/ha/år på søen mod øst.

### **Lemvig Kommunes vurdering**

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpibogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://oldwiki.mst.dk/husdyrvejledning.default.aspx>.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt.

Merdepositionen på den nærmeste registrerede § 3-natur, sø ved Sønderskovvej 4, er beregnet til 0,8 kg N/ha/år, totaldepositionen 1,7 kg N/ha/år. Depositionen overstiger herved ikke afskæringskriterium for kategori 3-natur.

Ammoniakdepositionen fra staldanlægget vurderes ikke at indebære risiko for tilstandsændringer af natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

### **3.6.2. Habitatvurdering**

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.



Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr. Af dem findes ca. 60 naturtyper og mere end 100 arter i Danmark. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

### Screening

Natura 2000 område nr. 65, Nisum Fjord ligger cirka 2,7 km SSV for Ilvad, og er det Natura 2000 område, som er tættest på staldanlægget.

Natura 2000 område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage ligger cirka 6 km øst for staldanlægget.

Der er mere end 10 km til øvrige terrestriske Natura 2000 områder.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af Natura 2000-områder er beregnet af Lemvig Kommune til 0,0 kg N/ha/år.

#### Natura 2000 område nr. 65 Nisum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nisum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandene er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje.

Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, plettet rørvagtel, rørdrum, pibesvane, bramgås, toppet skallesluger, stor skallesluger, rørhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, pomeransfugl, lille kobber sneppe, fjordterne, havterne og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

### Område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage

Natura 2000-område nr. 224 består af Habitatområde nr. 224 og Fuglebeskyttelsesområde 115.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er bl.a. tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret, bæver og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret, bæver og odder er følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er fiskeørn, stor hornugle, natravn og rødrygget tornskade. Afgørende for fiskeørnens tilstedeværelse i området er om der er uforstyrrede redetræer og fødegrundlag (fisk) i nærheden. Naturlig prædation vurderes at være den primære trussel mod arterne, og de har alle gode betingelser for en fortsat tilstedeværelse i Klosterheden.

### **Lemvig Kommunes vurdering**

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder, idet totaldepositionen fra staldanlægget på de nærmeste ammoniakfølsomme arealer i Natura 2000-område er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at ammoniakemissionen fra projektet ikke påvirker udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for udpegningsgrundlaget eller bilag IV-arter i habitatområderne, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arterne på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 65, 224 eller andre Natura 2000-områder.





## 4. Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lods ejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser, at der på sagsbehandlingstidspunktet ikke er registreret bilag IV-arter inden for 2 km af staldanlægget. Følgende arter kan dog ikke afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området:

Damflagermus, dværgflagermus, vandflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, odder, spidssnudet frø, strandtudse, markfirben, stor vandsalamander, grøn kølleguldsmed, bæver og ulv.

Strandtudsen er optaget på rødlisten 2019 som truet. Damflagermus, birkemus, markfirben, odder og ulv er optaget på rødlisten 2019 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået nedenfor:

### **Flagermus:**

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.

Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. Mens de fleste insektædende fugle trækker sydpå om vinteren går flagermusene i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvarterer – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hun-



flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvartererne er i huse eller hule træer i nærheden af søer og vandløb. Om vinteren sover damflagermus vintersøvn i blandt andet kalkgruber og klippespalter, ofte hængende i små grupper.

Dværgflagermus: Dværgflagermusen lever i tilknytning til løvskov. Hule træer, gamle spættereder og bygninger er både sommer- og vinterkvarterer.

Troldflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer og lignende, men troldflagermusen benytter også bygninger.

Sydflagermus: Sydflagermusen er tilknyttet bebyggelse, og huse udgør både sommerkvarterer og vinterkvarterer for arten.

Vandflagermus: Sommerkvartererne er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Vinterkvartererne er især kalkgruber, klippespalter og kældre.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Der er mindre skovbevoksninger øst for Ilvad, som kan være potentielle raste- eller leveområder for flagermus. Bevoksningerne er begrænsede i omfang og ligger i afstande fra cirka 800 meter fra anlægget og længere væk.

#### **Birkemus:**

Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Nærmeste potentielle levested for Birkemusen er på eng- og moseområder langs vandløbet *Tilløb til Rysensteen Bæk*, cirka 500 meter nordvest for anlægget. Der vurderes ikke at være andre potentielle levesteder for Birkemusen inden for 1.000 meter af anlægget.

#### **Markfirben:**

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Markfirbenet har potentielt leve- og rastested på det nord-syd gående beskyttede dige, der ligger cirka 180 meter øst for anlægget.





### **Odder:**

Odderen var i slutningen af 1950'erne udbredt i det meste af Danmark med undtagelse af bl.a. Bornholm, Samsø og Læsø. En undersøgelse i 1980 viste, at den danske bestand var gået drastisk tilbage og der blev iværksat en række forvaltningsmæssige tiltag. Bestandsudviklingen har siden været positiv og odderen lever nu i store dele af Jylland. I 2007 fastslog DNA-analyser af prøver fra ekskrementerne, at der også stadig findes odder i Vestsjælland.

Fra snudespids til halespids måler en voksen odder ca. 100-130 cm og vejer ca. 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner).

Som en tilpasning til livet i vand har odderen svømmehud mellem tæerne, og kroppen er lang og strømlinet. Både ører og næsebor kan lukkes, når dyret dykker, og pelsens gråbrune underuld er isolerende og vandskyende.

Pelsens er på oversiden mørkebrun, lidt lysere på bugen, og på halsen og undersiden af hovedet kan pelsen være hvidgrå.

Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i ét med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Men arten kan også kendes på den let affladede hale.

Odderen lever især af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Fisk i størrelsen 10-15 cm foretrækkes. De foretrukne ål er dog en smule længere. Frøer kan også udgøre en del af føden, og indimellem tager odderen også små pattedyr, fugle og krebsdyr.

Odderen lever i tilknytning til både stillestående og rindende vand, salt- og ferskvand. Uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulmuligheder i form af vegetation, er oplagte levesteder.

Da odderen er nataktiv opholder den sig om dagen i en hule i brinken, under træ-rødder eller under buske.

Både hanner og hunner hævder territorium, men hannens er større end hunnens, og kan strække sig over mere end 10 kilometer vandløb. Kun i parringstiden færdes hannen og hunnen sammen.

De fleste unger bliver født om sommeren eller i efteråret, selvom odderen kan føde unger på alle tidspunkter af året. Et kuld på 2-3 unger fødes, når hunnen har været drægtig i ca. 60 dage. Ungerne er et år gamle før de kan klare sig selv.

For at odderen yngler, skal der i dens territorium være skjul eller fristeder i form af rørskov, krat eller anden bevoksning. Der skal også være ringe menneskelig aktivitet, det vil sige et minimum af færdsel, lystfiskeri og jagt. Findes der tilstrækkelige skjul, er odderen mere tolerant overfor menneskelige forstyrrelser.

Odderen findes i Nissum Fjord og må forventes at søge føde opstrøms i Ramme Å. Det kan ikke afvises, at odderen også søger opstrøms i Rysenstein Bæk.

### **Spidssnudet frø:**

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.



Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

Spidssnudet frø har potentielt yngle- og levested i de omkringliggende søer og vandhuller.

#### **Strandtudse:**

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre yngleciklus.

De nærliggende søer, og mose- og engområderne langs *Tilløb til Rysensteen Bæk* er potentielle levesteder for strandtudsens.

#### **Grøn kølleguldsmed:**

Grøn kølleguldsmed er en middelstor guldsmed, der med sin grønne forkrop og gule tegninger på bagkrop er en af de mere letgenkendelige guldsmede.

Grøn kølleguldsmed er tilknyttet vandløb med grus og sand. Der er muligvis en tendens til at arten findes i mindre vandløb end tidligere og kan benytte vandløb på blot få meters bredde.

Artens udbredelsesområde er Midtjylland med Karup Å, Storå, Skjern Å og Gudenå som de væsentligste vandløbssystemer. Grøn kølleguldsmed er sandsynligvis ved at udvide sit udbredelsesområde da den de seneste år er truffet i Varde Å, flere tilløb til Limfjorden og både nord og syd for Aarhus.

Grøn kølleguldsmed er observeret i Storåen øst for Vemb og vil muligvis også kunne findes ved Damhus Å. Ramme Å-systemet med Rysensteen Bæk er et potentielt habitat for Grøn Kølleguldsmed, og det kan ikke afvises, at arten også findes her.

#### **Stor Vandsalamander:**

Stor Vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m<sup>2</sup>. Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme



sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor Vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen. Det kan ikke udelukkes, at stor vandsalamander forefindes i og ved de nærliggende søer.

#### **Bæver:**

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i 1999.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Bæveren findes i Flynder Å-systemet og har via Nissum Fjord adgang til Ramme Å.

#### **Ulv:**

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppelignende arealer, hvor den jager i et kobbel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk topprædator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får, kvæg, vejtæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden vil godt kunne rumme ulve og da de vandrer meget omkring, vil man formentlig også lejlighedsvis kunne observere arten på uforstyrrede arealer omkring husdyrbruget. Den væsentligste trussel mod ulve er menneskelige forstyrrelser.

#### **Andre dyre- og plantearter**

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.

### Lemvig Kommunes vurdering

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger, andre potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Det søgte projekt indebærer ikke ændringer eller væsentlige påvirkninger af birkemusens potentielle leveområder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Projektet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Det vurderes, at odderen, bæveren og ulven ikke er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for strandtuisen, spidssnudet frø, grøn kølleguldsmed eller stor vandsalamander og det vurderes derfor, at der ikke vil være negative konsekvenser for arterne.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpeging og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021.





---

## ***Bilag***

---

Miljøkonsekvensrapport  
Vedr. svinebruget på  
**Fårevej 118**  
**7650 Bøvlingbjerg**



**Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte  
Konsekvensrapport §16a**

Udarbejdet af

**SvineRådgivningen**

Februar 2020 – tilføjet ændringer maj 2021 til ny ansøgning

## Datablad:

<b>Ansøger</b>	Karsten Sønderskov, Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg
<b>Kontakt</b>	Karsten Sønderskov e-mail: <a href="mailto:mail@ksonderskov.dk">mail@ksonderskov.dk</a> tlf. 21471784
<b>Husdyrbrugets adresse</b>	Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg
<b>Matrikel og ejerlav</b>	22a, Den nordlige Del, Bøvling
<b>CHR</b>	99483
<b>CVR</b>	27 75 19 70
<b>Konsulent</b>	SvineRådgivningen v/ Heidi Birch Wentzlau e-mail; <a href="mailto:hbw@sraad.dk">hbw@sraad.dk</a> tlf. 96424603 / 30704057
<b>Ansøgningsskema(er)</b>	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr: 226871
<b>Bilag</b>	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Produktionsarealer</li><li>2. Støv- og støjkilder</li><li>3. Afløbsforhold</li><li>4. Beredskabsplan</li></ol> <p>Alle bilag er indsat i nærværende konsekvensrapport.</p>

## Indholdsfortegnelse

Generelle forhold .....	4
Projektets omfang .....	4
Tidligere godkendelser .....	4
Ikke teknisk resumé .....	4
Miljøteknisk redegørelse - Anlægget .....	6
Lokalisering .....	8
Faste afstandskrav .....	9
Landskabet og planforhold .....	9
Alternativer .....	9
Energiforbrug .....	10
Konsekvensvurdering .....	10
Vandforbrug .....	10
Konsekvensvurdering .....	10
Lugt .....	11
Konsekvensvurdering .....	12
Støv- og støjkilder, herunder vibrationer og rystelser .....	12
Konsekvensvurdering .....	13
Lys .....	14
Konsekvensvurdering .....	14
Fluer og skadedyr .....	14
Konsekvensvurdering .....	14
Transport .....	15
Konsekvensvurdering .....	15
Spildevand .....	16
Konsekvensvurdering .....	16
Husdyrgødning og foder .....	17
Opbevaring af foder .....	17
Opbevaringskapacitet .....	17
Konsekvensvurdering .....	17
Affald .....	17
Konsekvensvurdering .....	18
Ammoniakemission .....	18
Konsekvensvurdering .....	18
Påvirkning af natur .....	19
Konsekvensvurdering .....	20
BAT ammoniak .....	20
Beregnet BAT-emissionsgrænse ammoniak .....	20
BAT – management: .....	21
BAT – foderstrategi: .....	21
BAT-vand og energi .....	21
Befolkningen og menneskers sundhed .....	22
Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter .....	23
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima .....	23
Materielle goder, kulturarv og landskab .....	24
Bilag 1 Placering og indretning af den nye drægtighedsstald .....	25
Eksisterende anlæg .....	25
Ny drægtighedsstald .....	25
Bilag 2 Planforhold .....	27



## Generelle forhold

### Projektets omfang

Der søges om etablering af en ny drægtighedsstald på Fårevej 118, 7650 Bøvlingbjerg. Ansøgningen er indsendt af SvineRådgivningen på vegne af ejer Karsten Sønderskov med CVR nr 27751970. Skema 226871 er indsendt via [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk). Ansøgningen vedrører etablering af en drægtighedsstald til løsgående søer på delvist fastgulv, med et produktionsareal på 1617 m<sup>2</sup>. Drægtighedsstalden placeres umiddelbart øst for eksisterende bygninger.

Ansøger ønsker at opstarte projektet, straks sagens behandling kan afsluttes.

### Tidligere godkendelser

Bedriften har en fungerende §12 miljøgodkendelse fra 11. april 2017 til 950 årssøer og 60.000 smågrise (7-11,5 kg).

Anlægget er siden godkendt efter stipladsmodellen ved en §16a godkendelse fra 18. juni 2018. Her blev staldanlægget godkendt til so- og smågriseproduktion i de eksisterende stalde, og to eksisterende smågrisesektioner blev renoveret til farestier. Den hidtidige produktionstilladelse blev erstattet af en tilladelse til sohold med smågrise på et samlet produktionsareal på 4.921 m<sup>2</sup>.

Senest har Lemvig Kommune den 23. juni 2020 meddelt godkendelse efter §16a til ændret anvendelse af seks sektioner i eksisterende klimastald, der ændres til farestier. Derudover ønskes mulighed for at anvende polteafdelingen til gylte (flexløsning: \_slagtesvin og drægtige søer).

### Ikke teknisk resumé

Ansøger ønsker en godkendelse til etablering af en stald til løsgående drægtige søer. Stalden ønskes placeret umiddelbart øst for det eksisterende anlæg. Produktionsarealet i den nye stald er 1617 m<sup>2</sup> i en bygning på ca. 1800 m<sup>2</sup>. Der ændres ikke i de eksisterende staldafsnit. Den nye drægtighedsstald indrettes med delvist spaltegulv og fast gulv efter gældende regler for indretning til løsgående drægtige søer.

Kravet til maksimal ammoniakfordampning fra stalde og lagre ved anvendelse af BAT opfyldes ved delvis spaltegulv/fast bund i den nye stald samt etablering af gyllekøling. Varmen fra gyllekølingen genindvindes og anvendes som varmekilde til stalde, hvor der er et varmebehov. Den største af ejendommens to gyllebeholdere har fast overdækning.

Nærmeste natur ved ejendommen er kategori 3 natur med flere mindre moser S og V for ejendommen. Disse naturområder påvirkes med kvælstof som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre på Fårevej 118. I ansøgningskemaet er der beregnet i total kvælstofpåvirkning på 0,1 kg NH<sub>3</sub>-N/ha/år på disse naturområder.

Rysensten Bæk løber ca. 80 m N for staldanlægget. Der ligger desuden flere mindre § 3 beskyttede søer samt et større engområde i nærheden af ejendommen.

Nærmeste større kvælstoffølsomme naturområde (Kategori 2 natur) er et overdrev ved Trans Ferieby. I ansøgningskemaet er der beregnet at der ikke er en kvælstofpåvirkning på disse naturområder, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre på Fårevej 118.

Nærmeste kategori 1 natur ligger i det større sammenhængende habitatnaturområde omkring Nissum Fjord bestående af lysåben habitatnatur (rigkær) i en afstand af ca. 3,7 km. I ansøgningskemaet er der beregnet at der ikke er en kvælstofpåvirkning på disse naturområder, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre på Fårevej 118. Da der ikke er en påvirkning, er der ikke behov for vurdering af kumulativ effekt med andre projekter.

Nærmeste byzone er Bøvlingbjerg, der ligger 1,7 km SV for husdyrbruget. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål mv (Lp146, Bøvlingbjerg) er ved Fåre, der ligger ca. 2,2 km Ø for husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse (Sønderskovvej 4, landbrugsejendom) ligger 285 m. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Fårevej 116, der ligger ca. 525 m S for bedriften.

Ejendommen overholder alle afstandskrav ift. de beregnede geneafstande for lugt til enkeltbeboelser, samlet bebyggelse og byzoner.

Med udvidelsen sker der tilsvarende ændringer i ejendommens forbrug af el og vand. Der vil med udvidelsen produceres mere husdyrgødning. Der etableres ikke yderligere gylletanke på ejendommen. Den øgede mængde husdyrgødning opbevares i lejede tanke.

Mål og gulvtype for den nye drægtighedsstald fremgår af vedlagte tegningsmateriale og er godkendt af ejer.

Produktionen er både før og efter ændringen kategoriseret som et IE-brug med mere end 750 årssøer.

# Miljøteknisk redegørelse - Anlægget

## Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m <sup>2</sup> )	Ventilation	Kibehøjde	Produktion	Antal måneder udeglønde	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>Ansøgt drift</b>						
1) Drægtighedsstald 2017	922	Mekanisk ventilation	6 m	(#413877) Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	841
2) Klimastalde	1708	Mekanisk ventilation	6 m	(#413887) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	62
				(#413886) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv	0	186
				(#413880) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	340
				(#413878) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1018
3) Løbe-drægtighedsstald	1672	Mekanisk ventilation	6 m	(#413890) Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	810
				(#413889) Søer, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	622
4) Farestald	1357	Mekanisk ventilation	6 m	(#413895) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1018
5) Drægtighedsstald 2021	1800	Mekanisk ventilation	6 m	(#418804) Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1617
<b>Sum</b>						<b>6514</b>
<b>Nudrift</b>						
1) Drægtighedsstald 2017	922	Mekanisk ventilation	6 m	(#418806) Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	841
2) Klimastalde	1708	Mekanisk ventilation	6 m	(#418810) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1018
				(#418809) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	340
				(#418808) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 25-49 % fast gulv	0	186
				(#418807) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	62
3) Løbe-drægtighedsstald	1672	Mekanisk ventilation	6 m	(#418812) Søer, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	622
				(#418811) Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	810
4) Farestald	1357	Mekanisk ventilation	6 m	(#418805) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1018
<b>Sum</b>						<b>4897</b>
<b>8 års drift</b>						
1) Drægtighedsstald 2017	922	Mekanisk ventilation	6 m			
2) Klimastalde	1708	Mekanisk ventilation	6 m	(#413885) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1358
				(#413884) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	62
				(#413883) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	186
3) Løbe-drægtighedsstald	1672	Mekanisk ventilation	6 m	(#413894) Søer, gøide og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	810
				(#413893) Søer, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	622
4) Farestald	1357	Mekanisk ventilation	6 m	(#413887) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1018
<b>Sum</b>						<b>4056</b>

### 1) Drægtighedsstald 2017:

Stalden anvendes til drægtige søer.

Tilbygningen fra 2017 måler ifølge tegninger 30,56 x 29,10 = 889,29 m<sup>2</sup>. Fratrullet forbindelsesgang på 48,89 m<sup>2</sup> inddateres i alt 841 m<sup>2</sup> produktionsareal.

Inspektionsgange og krybber indgår i produktionsarealet.

Inddata fra tegningsmateriale godkendt af ejer.

### 2) Klimastalde:

Stalden anvendes til smågrise, farestier og polte.

Klimastalden består oprindeligt af 8 sektioner a 169,70 m<sup>2</sup>. Der er i 2018 ansøgt om at anvende to sektioner til farestier, disse er inddateret til i alt 340 m<sup>2</sup> produktionsareal til diegivende søer.

Resterende 6 sektioner a 169,70 m<sup>2</sup> er i 2020 godkendt og anvendt til farestier. Derved er 1.018 m<sup>2</sup> produktionsareal ændret fra smågrise til diegivende søer.

Forbindelsesgang er fratrukket, inspektionsgange samt krybbeareal og inventar er medregnet.

En mindre bufferafdeling til smågrise med 12 stier a 5,11 m<sup>2</sup> - i alt 62 m<sup>2</sup> produktionsareal er inddateret uændret. Krybbeareal og inventar er medregnet, inspektionsgange er fratrukket.

En mindre polteafdeling er i 2020 godkendt med muligheden for at anvende stierne til gylte. Stierne måler ifølge tegninger (2,7 x 4,3) x 16 stier = 186 m<sup>2</sup> produktionsareal, der inddateres som flexgruppe, kombination søer og slagtesvin, 25-49 % fast gulv. Krybbeareal og inventar er medregnet, inspektionsgange er udtaget.

I alt 1.606 m<sup>2</sup> produktionsareal i tidligere klimastalde.

### *3) Løbe-drægtighedsstald:*

Stalden anvendes til drægtige og gold søer.

Stalden er ifølge tegninger opdelt til poltestier (11,6 m x 29,62 m = 343 m<sup>2</sup>) samt søer i ædebokse med hvile- og motionsareal (15,8 m x 29,62 m = 467 m<sup>2</sup>). I alt 810 m<sup>2</sup> produktionsareal til løsgående søer på delvis spaltegulv. 2 forbindelsesgange udtaget, - inspektionsgange, krybber og inventar indgår i produktionsarealet.

Derudover inddateret 622 m<sup>2</sup> produktionsareal til individuel opstaldning i bokse i løbeafdelingen. Inspektionsgange, krybber og inventar indgår i produktionsarealet.

Der er foretaget en mindre tilretning af staldens produktionsareal jf. tidligere inddateret 632 m<sup>2</sup>, efter genberegning af alle stalde. I alt 1.432 m<sup>2</sup> produktionsareal i løbe-drægtighedsstald. Inddata fra tegningsmateriale godkendt af ejer.

### *4) Farestald:*

Stalden anvendes til diegivende søer.

Stalden måler ifølge tegninger 36,6 m x 27,82 m, i alt inddateret 1.018 m<sup>2</sup> produktionsareal. Forbindelsesgang udtaget, inspektionsgange, krybber og inventar indgår i produktionsarealet. Der er foretaget en mindre tilretning af staldens produktionsareal jf. tidligere inddateret 1.032 m<sup>2</sup>, efter genberegning af alle stalde.

### *5) Drægtighedsstald 2021*

Stalden anvendes til drægtige søer.

Stalden indrettet med 15 stier til løsgående søer i hold, samt et opsamlingsområde til flyttehold. Stierne er indrettet med delvist fast gulv efter gældende regler med fodring i langkrybbe. I alt 1.617 m<sup>2</sup> produktionsareal. Gangarealet indgår ikke i opgørelsen af produktionsarealet, krybber og inventar indgår i produktionsarealet.

### *Management*

Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen". Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

### *Rengøring og desinficering*

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensens stibund, inventar og vægge mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af staldrummet. Når sektionen er tør desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise.

### *Overbrusning i svinestalde*

Der er etableret overbrusning af stierne i de enkelte stalde, dog ikke farestalden af hensyn til pattedrisenes temperaturregulering og sundhed. Undtaget er også løbestalden, hvor dyrene er individuelt opstaldet i bokse. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

### *Bedst tilgængelige staldteknologi;*

Alle anlæggets søer er opstaldet på delvist fast bund, hvilket er BAT teknologi. Klimastalde er indrettet med delvist fast gulv, der er BAT-teknologi for gulvtype i smågrisestalde med BAT-byggeblad 106.03-52.

Gyllekummer og bundtyper ændres ikke ved renovering af smågrisesektioner til farestier på delvis fast bund.

I den nye drægtighedsstald etableres gyllekøling, dels for at reducere ammoniakfordampningen og derved honorere kravet til BAT-niveauet for stalden og dels for at genanvende varmen fra anlægget til de staldafsnit, hvor der er et varmebehov

## Lokalisering

Husdyrbruget ligger på adressen Fårevej 118, 7620 Lemvig.

Nærmeste byzone er Bøvlingbjerg, der ligger 1,7 km SV for husdyrbruget. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål mv (Lp146, Bøvlingbjerg) er ved Fåre, der ligger ca. 2,2 km Ø for husdyrbruget.

Nærmeste nabobeboelse ligger 315 m væk og er Sønderskovvej 4, der er en landbrugsejendom i forbindelse med etablering af den nye drægtighedsstald, kommer anlægget 40 m tættere på denne nabo. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Fårevej 116, der ligger ca. 525 m S for bedriften.



### Faste afstandskrav

Afstandskravene i henhold til §6 i Husdyrloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg **IKKE** er beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o.lig.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven er overholdt – herunder er vurderet fra nærmeste hjørne af bygninger eller tekniske anlæg på husdyrbruget;

- Ikke almene vandforsyningsanlæg >25 m (104 m til Fårevej 118)
- Almene forsyningsanlæg >50 m (2,7 km til Fåre Vandværk)
- Vandløb, dræn og søer >15 m (68 m til Rysensten Bæk)
- Off. Vej og privat fællesvej >15 m (575 m til Fårevej)
- Levnedsmiddelvirksomhed >25 m (ukendt, > 300m)
- Beboelse på samme ejendom >15 m (62 m til stuehus)
- Naboskel >30 m (98 m)

### Landskabet og planforhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde omgivet af flere ejendomme. Der er tidligere lavet en landskabelig vurdering i forbindelse med eksisterende miljøgodkendelse af 11. april 2017. Den søgte tilretning af smågrisesektioner til farestier i 2020 indebar ikke ydre bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Den nye drægtighedsstald placeres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bebyggelse. Bygnings sydlige gavl flugter med eksisterende staldbygningers sydlige gavl. Bygningsbredden og taghældningen er ikke væsentlig forskellig fra de eksisterende bygninger. Bygningen vil derfor sammen med det eksisterende fremstå som en samlet enhed.

Anlægget er placeret **udenfor** følgende landskabsmæssige udpegninger i gældende kommuneplan (uddybet i bilag 2):

- Landskabelige bevaringsværdier
- Kulturhistoriske bevaringsværdier
- Skovrejsning ønsket/uønsket
- Store husdyrbrug

Ejendommen er placeret indenfor følgende udpegninger

- Værdifuld landbrugsjord
- Geologiske bevaringsværdier (Kronhede og Lem Vig)

Nærmeste natur omkring ejendommen er flere mindre §3 beskyttede naturområder omkring ejendommen. Se alle beregninger til naturområder i skema nr. 226871.

Det må vurderes at en placering i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på adressen Fårevej 118, Bøvlingbjerg ikke vil være i konflikt med udpegningerne i kommuneplanen.

### Alternativer

For at udvikle husdyrbruget og udnytte de eksisterende faciliteter til foder, husdyrgødning samt mandskab bedst muligt søges der om etablering af en drægtighedsstald til løsgående søer. Med det ansøgte udvikles og udvides produktionen Den valgte placering i umiddelbar tilknytning til eksisterende stalde med forbindelsesgang, der forbinder den nye stald med den eksisterende

løbe-/drægtighedsstald vurderes at være den optimale løsning. Andre placeringer har ikke været overvejet.

Alternativer som placering i det åbne land eller på en anden ejendom synes ikke rentable set i sammenligning med den valgte løsning.

0-alternativet er uændret drift. Uændret drift uden udvikling vil på sigt være en afvikling. Husdyrbrugets placering har potentiale for udvidelse. I eksisterende anlæg er der plads til 1200-1400 søer. Med optimal drift af eksisterende anlæg giver udvidelsen i form af en nye drægtighedsstald, bedre plads til dyrene af velfærdsmæssige hensyn, med øget plads til de løsgående søer. Udvidelsen er første step i forberedelsen af løsdrift i løbeafdelingen.

Anlæggets nuværende placering og indretning er lovlig og opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Lemvig Kommune.

### **Energiforbrug**

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg og ventilation. Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes og energispild undgås.

Der er tændt for lyset i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav.

Overdækning af gylletanken betyder, at der ikke skal bruges brændstof på at udbringe regnvandsdelen af gyllen, med et lavere forbrug til følge.

Der føres regnskab med energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Der anvendes dieselolie til oliebrænder, ved udtørring af stalde samt til traktor, der anvendes ved kørsel af døde grise.

I ansøgt drift anvendes elektricitet også til drift af varmepumpen/gyllekølingsanlægget. Med genindvinding af varmen spares energi til opvarmning. Der anvendes i nudrift halmfyr til opvarmning. I ansøgt drift vil halmfyret fungere som supplement til varmen fra gyllekølingsanlægget.

### **Konsekvensvurdering**

Ansøgt drift vil medføre et øget el-forbrug i form af lys, ventilation af den nye drægtighedsstald og el til drift af varmepumpen/gyllekølingsanlægget.

### **Vandforbrug**

Alle drikkepipler er placeret over foderkrybben således at spildt vand opsamles i foderkrybben og vandspild undgås.

Lovpligtig overbrusning er tids- og temperaturstyret for at mindste spild. Staldene iblødsættes før rengøring for at nedbringe vandforbruget.

Der føres regnskab med vandforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

Vand fra egen boring anvendes i beboelsen samt til svineproduktionen, der her hovedsageligt anvendes til drikkevand og vaskevand.

Hertil kommer husholdningens eget forbrug af vand. Ejendommen har ikke indvindingstilladelse til vanding af marken.

### **Konsekvensvurdering**

Med den ansøgte udvidelse af produktionsarealet forventes en udvidelse af vandforbruget i forhold til nudrift.

## Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring samt udbringning af husdyrgødning.

Den ansøgte udvidelse med en ny drægtighedsstald medfører en ødet lugtmission fra 63.898,1 OU/s til 75.378,8 OU/s.

Nærmeste enkeltbeboelse i landzone, findes ved Fårevej 116 på en afstand af 520 m mod S.

Samlet bebyggelse med mere end 6 huse udløses af Tangsøgade 90 ved Bøvlingbjerg, beliggende i en afstand af 1.962 m SV for anlægget og ved Fårevej 62 ved Fåre, 2.848 m mod Ø.

Byzone ved Bøvlingbjerg er afsat ca. 1.715 m fra ejendommen.

Det fremgår af beregninger at den beregnede lugtgenafstand til nabo, samlet bebyggelse samt byzone er overholdt.

### 6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Fårevej 116 🏠	0	FMK	188,9	188,9	515,7	Ja
Sønderskovvej 1 🏠	0	FMK	188,9	188,9	538,5	Ja
Sønderskovvej 2 🏠	0	FMK	188,9	188,9	542,1	Ja
Fårevej 62 🏠	0	NY	474,7	474,7	2837,9	Ja
Tangsøgade 90 🏠	0	NY	474,7	427,3	1964,8	Ja
Den nordlige Del, Bøvling 🏠	0	NY	655	622,2	1717,9	Ja

Konsekvenszone: 862 m

### Lugtmission fra produktioner ? i

#### Ansøgt drift

#### Staldafsnit

	Produktionsid	Antal måneder udeglænde	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>1) Drægtighedsstald 2017</b>	413877	0	4961,9	5971,1	0	4961,9	5971,1	841
<b>2) Klimastalde</b>	413887	0	744,0	1302,0	0	744,0	1302,0	62
	413886	0	2604,0	5394,0*	0	2604,0	5394,0*	186
	413880	0	980,0	5440,0	0	980,0	5440,0	340
	413878	0	2952,2	16288,0	0	2952,2	16288,0	1018
<b>3) Lebe-drægtighedsstald</b>	413890	0	4779,0	5751,0	0	4779,0	5751,0	810
	413889	0	6157,8	7464,0	0	6157,8	7464,0	622
<b>4) Førestald</b>	413895	0	2952,2	16288,0	0	2952,2	16288,0	1018
<b>5) Drægtighedsstald 2021</b>	418804	0	9540,3	11480,7	0	9540,3	11480,7	1617
<b>Sum</b>			<b>35677,4</b>	<b>75378,8*</b>		<b>35677,4</b>	<b>75378,8*</b>	



Nudrift								
Staldafsnit								
	Produktionsid	Antal måneder udeglende	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m <sup>2</sup> )
<b>1) Drægtighedsstald 2017</b>								
	418806	0	4961,9	5971,1	0	4961,9	5971,1	841
<b>2) Klimastalde</b>								
	418810	0	2952,2	16288,0	0	2952,2	16288,0	1018
	418809	0	986,0	5440,0	0	986,0	5440,0	340
	418808	0	2604,0	5394,0*	0	2604,0	5394,0*	186
	418807	0	744,0	1302,0	0	744,0	1302,0	62
<b>3) Løbe-drægtighedsstald</b>								
	418812	0	6157,8	7464,0	0	6157,8	7464,0	622
	418811	0	4779,0	5751,0	0	4779,0	5751,0	810
<b>4) Farestald</b>								
	418805	0	2952,2	16288,0	0	2952,2	16288,0	1018
<b>Sum</b>			<b>20137,1</b>	<b>63898,1*</b>		<b>20137,1</b>	<b>63898,1*</b>	

\*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

### Konsekvensvurdering

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, med god afstand til både naboer og mindre samlede bebyggelser.

Det samlede lugtbidrag til omgivelserne øges med den ansøgte udvidelse.

Det kan konstateres at lugtgeneafstand til både enkeltbeboelser, samlede bebyggelser og byzoner er overholdt med god margin til alle tre områdetyper. Det er således ansøgers vurdering at de ansøgte ændringer i produktionsanlægget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

### Støv- og støjkilder, herunder vibrationer og rystelser

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Ved udskiftning af eksisterende ventilatorer samt ved montering af nye ventilatorer investeres der i tidssvarende støjsvage ventilatorer.

Kompressorer til foderanlægget vil køre flere gange i døgnet i forbindelse med udfordring. Faciliteter til udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Flytning af grise til/fra ejendommen vil foregå fra tidlig morgen og transporterne kan være fordelt over dagen frem mod arbejdstids ophør, der kan i forbindelse med læsning og håndtering af grise forekomme støj fra dyrene. Der er tale om en arbejdsfunktion af kortere varighed, som forekommer få gange på en uge.

I højsæson for udbringningen af husdyrgødning kan det være nødvendigt med transporter i weekender og udenfor normal arbejdstid. Pumpning af gylle fra stald til fortank sker ugentlig med elpumpe. Omrøring af gylletankene foretages før udkørsel på mark og sker primært om foråret.

Andre transporter til ejendommen vil kun medføre kortvarig støj. Ved transporter til og fra ejendommen kan der evt. registreres støv, støj og vibrationsgener. Gener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke ændret i forhold til den nuværende drift.

I forbindelse med leverancer af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade. Der vil således ikke være støvgener fra denne arbejdsgang i lokalområdet. Ejendommen er beliggende et stykke fra asfalteret vej. Transporterne på ejendommens interne grusveje omkring gården samt offentlige grusveje vurderes ikke at ville forårsage støvgener hos nærmeste naboer på Fårevej.

Se nedenstående oversigt: Støv- og støjkilder for placering af disse på bedriften.



### Konsekvensvurdering

Støv og støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Støjkilder som foderanlæg, kompressorer og pumper er alle placeret indendørs og vurderes ikke at aflede et støjbidrag til naboerne på Fårevej.

Støjkilder som eks. ventilatorer har motorer placeret under tagfladen nede i stalden hvilket dæmper støjen væsentligt. Støjbidraget er meget afhængigt af årstiden og belægningen i stalden på det pågældende tidspunkt. Varmt vejr øger ventilationsbehovet og ventilatorerne øger i disse perioder hastigheden. For at imødekomme dette er anlægget dimensioneret sådan, at alle ventilatorer kobler trinløst ind så snart motorerne belastes ud over 'normal' – således kører ingen af dem ved max. belastning hvilket både af hensyn til støj men også energiforbrug vurderes mest hensigtsmæssigt.

Af- og pålæsning af grise kan også give anledning til støj fra området omkring læsserampen mellem stalde. Der er tale om en varighed på ½-1 time, fordelt 2-4 gange om ugen ved af- og pålæsning af grise.

På grund af den store afstand til nærmeste naboer (ca. 340 m) samt rampens beliggenhed, afskærmet af bygninger, vurderes det ikke at være sandsynligt at støj fra af/pålæsning af dyr vil udgøre en væsentlig gene for denne beboelse. Der er desuden læhegn mellem staldanlæg og nærmeste naboer, som vurderes at have gunstig indflydelse på lydets udbredelse.

Støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, f.eks. i form af støjvolde eller anden placering af støjklager.

### Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Der er lys på alle udleveringsramper. Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med denne ansøgning, eksisterende lyskilder tilpasses den ændrede drift i staldafsnit indenfor anlæggets eksisterende rammer.

### Konsekvensvurdering

Ændringen af tidligere smågrisesektioner til farestald vurderes ikke at have konsekvenser for anlæggets nuværende lysbidrag til omgivelserne. Staldanlæggene er beliggende bag skærmende beplantning og vil derfor være begrænset synlig for nærmeste omkringboende.

Udleveringsrampen ved staldanlæg er placeret mellem stalde, afskærmet af bygninger og lys herfra ved ind/udlevering af grise vurderes ligeledes ikke at være til gene.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan Kommunen efter en nærmere vurdering, påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

### Fluer og skadedyr

Ingen ændringer til §16a godkendelse af 18. juni 2018, hvori der tidligere er henvist til beskrivelser i 12 miljøgodkendelse af 11. april 2017:

*Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.*

*Skulle der opstå behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.*

### Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet).

Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Skadedyr udgør en kilde til smittespredning i besætningen – det er derfor også i ejers egen interesse at iværksætte grundige bekæmpelsesprogrammer for at holde skadedyrene væk. Jf. afstanden til nærmeste naboer er det ikke ansøgers vurdering at skadedyr fra driften vil skabe gener for omkringboende.

## Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporteres i forbindelse med husdyrgødning, foder, olie til opvarmning samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transporten;

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Smågrise (fra)	Traktor	Smågrisene transporteres fra ejendommen i egne køretøjer. Grisene køres til Vestermøllevej via 4 transportere pr. uge. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.30-17
Slagtedyr	Lastbil	Der afhentes slagtedyr fra ejendommen 1 gang pr. uge.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen 2 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Eget Korn	Traktor	Transporterne er koncentreret omkring høst i juli-august. Høstarbejde planlægges efter vejret, -natlige transporter og weekend arbejde kan forekomme i denne periode.
Indkøbt korn	Lastbil	Indkøbt korn leveres fra foderstof, en leverance hver 2. uge. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.30-17.00.
Indkøbt korn fra naboer	Traktor	Omkring høst modtages korn via traktor og vogn fra naboer i området. Høstarbejde planlægges efter vejret, -natlige transporter og weekend arbejde kan forekomme i denne periode.
Soyaskrå	Lastbil	Færdigfoder leveres af vognmand, en leverance hver 2.-3. uge. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.30-17.00
Mineraler	Lastbil	Tilskudsfoder leveres af vognmand. En leverance pr. måned. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.30-17.00
Gylle	Traktor	Husdyrgødningen transporteres af maskinstation til udbringning på marken. Udbringningen foregår i tidsrummet kl. 7.30-22.00 på hverdage.

## Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til ejendommen. Den ansøgte ændring af produktionsarealet forventes ikke at aflede væsentlige ændringer i trafikken til/fra ejendommen. Det forventes at være nødvendigt at købe korn til besætningen. Disse transportere udgør en væsentlig del af transporterne i ansøgt drift.

Ud over de beskrevne transportere med korn og fodermidler vil transport med husdyrgødning være en primær del af det samlede antal tunge transportere.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transportere til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse, og det vurderes at der er gode adgangsforhold til og fra ejendommen.

## Spildevand

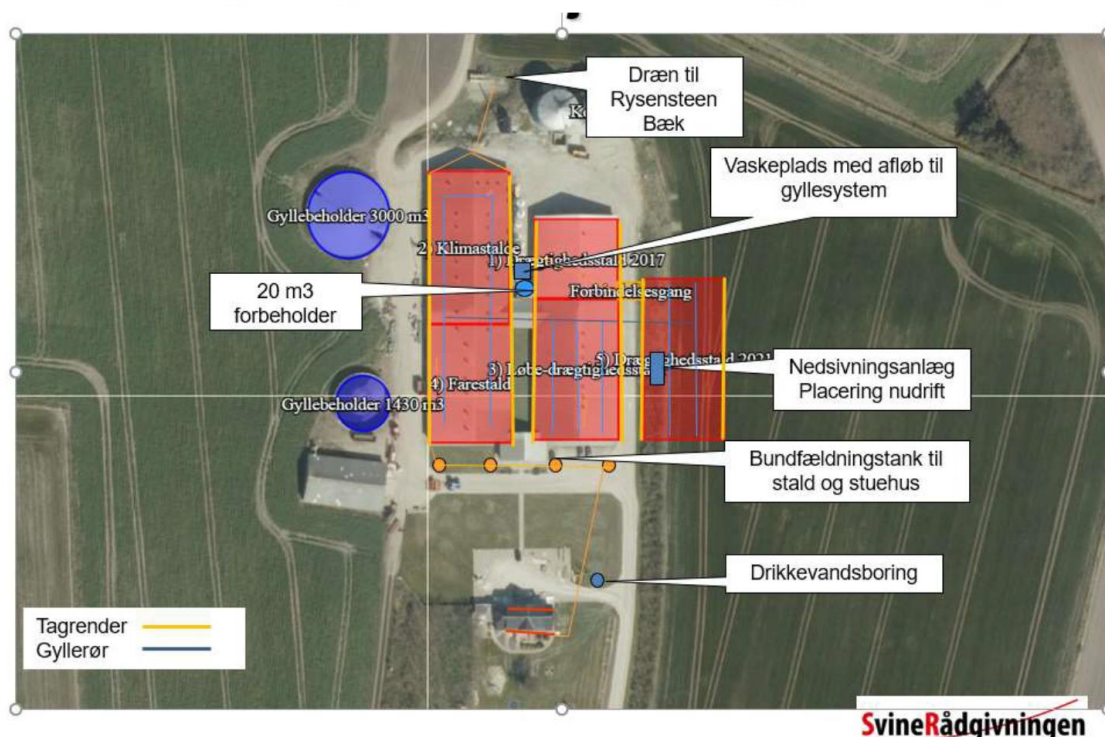
Der henvises til §16a godkendelse af 18. juni 2018, hvori der tidligere er henvist til beskrivelser i 12 miljøgodkendelse af 11. april 2017, der oplyser følgende om spildevand fra anlægget:

*Der forefindes sanitære tilslutninger i forbindelse med produktionsanlægget. Disse ledes til godkendt trixtank.*

*Vaske- og rengøringsvand fra produktionen ledes til gyllebeholder.*

*Tagvandet fra eksisterende bygninger føres via dræn til udledning i bæk samt til nedsivningsanlæg Ø for stalde.*

Det er ved behandling af §16a godkendelsen i 2020 meddelt en lovliggørende udledningstilladelse.



## Konsekvensvurdering

Eftersom den ansøgte ændring medfører udvidelse af tagareal, men ikke genererer behov for afledning af særlige typer spildevand, er det ansøgers vurdering at den bestående og lovliggjorte afledning kan opretholdes for største delen uden ændringer. Nedsivningsanlægget er i nudrift placeret umiddelbart øst de eksisterende bygninger, hvor den nye drægtighedsstald er planlagt placeret. Nedsivningsanlægget flyttes mod øst i forbindelse med etablering af den nye stald. Der søges særskilt tilladelse hertil. Tag vand fra den nye drægtighedsstald nedsives på egen grund (via faskiner langs staldens facaden alternativt søges om tilkobling til nedsivningsanlægget).

Lemvig Kommune har i forbindelse med tidligere §16a godkendelse behandlet en særskilt udledningstilladelse for det eksisterende anlæg, hvori Kommunen vurderer at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand mv.

## Husdyrgødning og foder

Beredskabsplanen opdateres i forbindelse med opførelsen af den nye drægtighedsstald inden der indsættes dyr i stalden.

### Opbevaring af foder

Soyaskrå, mineraler og fedt indkøbes til produktionen. Byg og hvede avles så vidt muligt på egne arealer, resten indkøbes. Der anvendes hjemmeblandet våd- og tørfoder i staldene.

### Opbevaringskapacitet

Udover husdyrgødning samt vand fra produktionen, tilledes vand fra befæstede arealer.

Husdyrgødningen opbevares i fortank, gyllebeholderen på 3.000 m<sup>3</sup> med fast overdækning, beholderen på 1.430 m<sup>3</sup> med flydelag og i kanaler under stald. Den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen svarer til > 4.430 m<sup>3</sup> både før og efter ændringen i stalden.

Ekstern opbevaringskapacitet benyttes for til at sikre at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstoffer opfylder den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning.

### Konsekvensvurdering

Foderet lagres i dertil indrettede siloer og mindre partier tilsætningsfoder (sækkevarer) opbevares i foderlade.

Derudover forudsættes rutiner omkring god staldhygiejne, fjernelse af affald og gødningsrester at forebygge skadedyrsangreb.

Det er ansøgers vurdering at de bestående vilkår til driften kan opretholdes uden ændringer. Således fastholdt v. vilkår til skadedyrsbekæmpelse og renholdelse af udenomsarealer v. siloer og i foderlade, vurderer ansøger at der er en vedholdende fokus på en kontinuert og forsvarlig indsats mod skadedyr.

Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 og 12. Dette forhold kan på tilsyn kræves dokumenteret. Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre at produktionen til stadighed har rådighed over den nødvendige kapacitet.

## Affald

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lyststoffør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container indtil afhentning af godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald opbevares i kasser i foderlade og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil afhentning af godkendt renovatør.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads ved indkørsel.

### Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til produktionens håndtering og opbevaring af affald. Vilkåret vil blive kontrolleret ved tilsynsbesøg på ejendommen, hvor man også løbende har en dialog om forbedringer og nye tiltag på området.

Det er ansøgers vurdering at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og dennes håndtering.

### Ammoniakemission

#### Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH <sub>3</sub> -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH <sub>3</sub> -N/år)
Ansøgt drift	6152,9	284,4	6437,3
Nudrift	4746,1	284,4	5030,5
8 års-drift	3601,1	284,4	3885,5

#### Virkemidler til ammoniakreduktion anvendt i ansøgt drift

- Delvis fast bund i stalden
- Overdækning af beholder på 3.000 m<sup>3</sup>
- Gyllekøling i den nye drægtighedsstald med en ammoniakreducerende effekt på 27,5% i kummer med træk og slip

I ansøgningsskema 226871 er BAT for ammoniakfordampning. Alle eksisterende stalde er i ansøgningsskema 226871 angivet som "Eksisterende staldafsnit, BAT er fastsat i tidligere godkendelse". Den nye Drægtighedsstald er angivet som "Nyt staldafsnit". Beregningen foretages ud fra disse forudsætninger og med udgangspunkt i de enkelte staldafsnits produktionsareal, dyretype og gulvtype.

### Konsekvensvurdering

Husdyrgodkendelseslovens krav til opfyldelse af BAT for ammoniakfordampning fra stalde og lagre er honoreret med ovenstående virkemidler til reduktion af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Fårevej 118.

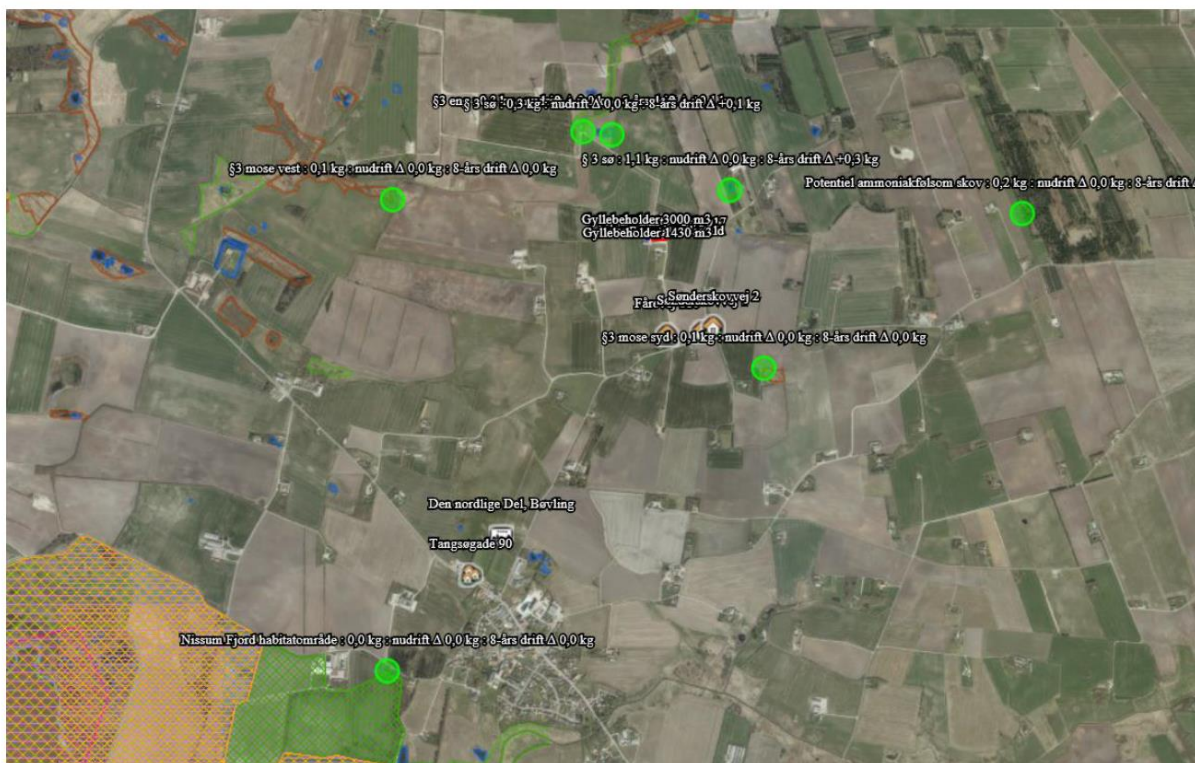
Eksisterende gyllebeholder på 3.000 m<sup>3</sup> er overdækket med fast telt.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår til staldenes bundtyper, overdækning af eksisterende gyllebeholder samt drift af gyllekølingsanlæg i den nye drægtighedsstald. Det er ansøgers vurdering at dette er tilstrækkeligt til at fastholde det beregnede BAT-niveau for ammoniakfordampning fra ejendommen.

## Påvirkning af natur

### Øversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 eng nord-vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,4
§3 sø nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,4
habitatområde 58 (Nissum Fjord)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev v. Trans Ferieby	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§ 3 sø øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,8	0,5	1,7
Rigkær (7230) v. Bøvlingbjerg	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§3 mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
§3 mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1





## Konsekvensvurdering

### *KATEGORI 1 – Rigkær (7230) v. Bøvlingbjerg*

Der er ikke kumulation med et eller flere husdyrbrug beliggende mellem ansøgers drift og det markerede naturpunkt.

Der skal jf. bilag 3 vurderes på total kvælstofdeposition til naturtypen, kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal total kvælstofdeposition til naturområdet på 0,7-0,4-0,2 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år afhængig af antallet af andre husdyrbrug der med deres produktion bidrager til afsætning af kvælstof i samme naturpunkt. Den beregnede totale kvælstofdeposition på Kategori 1 natur som følge af ammoniakfordampning fra stalde og lagre på Fårevej 118 er 0,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år.

Den ansøgte ændring opfylder således kravet til maksimal kvælstofdeposition på kategori 1 natur. Da der ikke er en påvirkning fra husdyrbruget, er det ikke relevant at vurdere på kumulativ effekt med andre projekter.

### *KATEGORI 2 - Overdrev*

Staldanlægget ligger ca. 6 km V for nærmeste kategori 2-natur, et overdrev S for Kronhede Plantage.

Der skal jf. bilag 3 vurderes på total kvælstof deposition til naturtypen, kravet til det ansøgte er en maksimal total kvælstofdeposition til naturområdet på 1,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år. Den beregnede totale kvælstofdeposition på Kategori 1 natur som følge af ammoniakfordampning fra stalde og lagre på Fårevej 118 er 0,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år.

Den ansøgte drift opfylder således kravet til maksimal total kvælstofdeposition på kategori 2 naturen.

### *KATEGORI 3*

§3 mose V for ejendommen ved Rysensten Bæk på en afstand af ca. 1.300 m. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af en øget kvælstofdeposition til naturtypen, hvis denne ligger over 1,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr. ha pr. år. Husdyrbrugets øgede ammoniakfordampning i ansøgt drift medfører ikke øget kvælstofdeposition på mosens vest for ejendommen. Beregningen viser en mer-deposition på 0,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr. ha pr år.

§3 mose S for Fårevej på en afstand af ca. 900 m. Der skal jf. bilag 3 laves en konkret vurdering af merdeponeringen til naturtypen, hvis denne ligger over 1,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr. ha pr. år

Husdyrbrugets øgede ammoniakfordampning i ansøgt drift medfører ikke øget kvælstofdeposition på mosens vest for ejendommen. Beregningen viser en mer-deposition på 0,1 kg NH<sub>3</sub>-N pr. ha pr år i forhold til driften for 8 år siden og 0,0 kg kg NH<sub>3</sub>-N pr. ha pr år i forhold til nudriften.

Beskyttet sø Ø for anlægget på en afstand af ca. 370 m. Søen er som udgangspunkt ikke kvælstoffølsom da ammoniak ikke kan våddeponere (ammoniak optages ikke i vand).

## BAT ammoniak

### Beregnet BAT-emissionsgrænse ammoniak

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	6153	284	6437
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	6153	284	6437
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

### Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **6437,3** (kg NH<sub>3</sub>-N/år)

Meremission (8 års-drift): **2551,8** (kg NH<sub>3</sub>-N/år)

Meremission (nudrift): **1406,8** (kg NH<sub>3</sub>-N/år)

Den beregnede BAT-emissionsgrænse er således opfyldt.

#### **BAT – management:**

I henhold til BREFF-dokumentet er der BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejdsgange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Produktstandarder Danish er indført og under regelmæssig kontrol. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

#### **BAT – foderstrategi:**

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov. Der anvendes fasefodring i soholdet.

Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler omkring levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses udfodret mængde løbende til dyrets vækst og behov.

#### **BAT-vand og energi**

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

### *Vand*

- Vandforbruget registreres i regnskabet.
- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Der monteres vandmåler på staldanlægget for at kontrollere forbruget og optimere på vandforsyningen.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkenipler monteres over krybber for at undgå spild.

### *Belysning*

- Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.
- Der er lys på alle udleveringsramper.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

### *Ventilation*

- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde. I forhold til traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger disse mindre energi. Forskellen er at frekvensregulerede ventilatorer nedjusterer kapaciteten ved at bruge mindre strøm, hvor de spjældregulerede bruger den samme mængde strøm, uanset ventilationsbehov, men regulerer på spjældets åbning.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

### **BAT- opbevaringsanlæg**

- Eksisterende gyllebeholder på 3.000 m<sup>3</sup> er overdækket for at mindske fordampningen af ammoniak fra beholderoverfladen. Således reduceres også regnvandsbidraget til lagertanken og antallet af transporter med husdyrgødning reduceres. Der henvises til Landbrugets Byggeblad; Teltoverdækning, beholdere, 103.04-29.
- Eksisterende gyllebeholder på 1.430 m<sup>3</sup> er overdækket med flydelag, tilstand og vedligeholdelse dokumenteres via log.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

### **Befolkningen og menneskers sundhed.**

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning, der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type.

Der er i forbindelse med sagens behandling stillet vilkår til en kontinuert overvågning af besætningens belastning i lokalområdet via de kommunale tilsyn i besætningen. Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af generens omfang og retningslinjer for problemløsning.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning, som kan have konsekvenser for sundheden hos omkringboende.

### **Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter.**

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor ca. 6 km fra ejendommen. Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter KAT 1 eller 2 i husdyrbrugsloven inden for en afstand af 1.000 m fra anlægget.

Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område. Nærmeste habitatområde er et større område ved Ringkøbing Fjord ca. 2,5 km SV for produktionsanlægget.

Det er vurderet ud fra ammoniakdepositions-beregninger til nærmere liggende naturområder samt den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder.

Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Lemvig, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Fårevej 118. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

### **Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.**

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om.

Luftforureningen i Danmark typisk kommer fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer brændeovne, fra erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne.

Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden.

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af ammoniakudledning, næringsstofudledning målt af dyr samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på tilknyttede arealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen.

Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i hht. bedriftens mark- og gødningsplan. Planen udarbejdes af eksperter på området og indsendes hvert år til kontrol og godkendelse i Plantedirektoratet. Arealer og gødningsfordeling er ikke længere en del af husdyrgodkendelsen for bedriften og er derfor heller ikke kommenteret yderligere i materialet.

Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type.

Det er derfor ikke ansøgers opfattelse at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

### **Materielle goder, kulturarv og landskab.**

Anlægget er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Landskabet er åbent med læhegn langs markerne. Der er registreret et beskyttet dige øst for ejendommen.

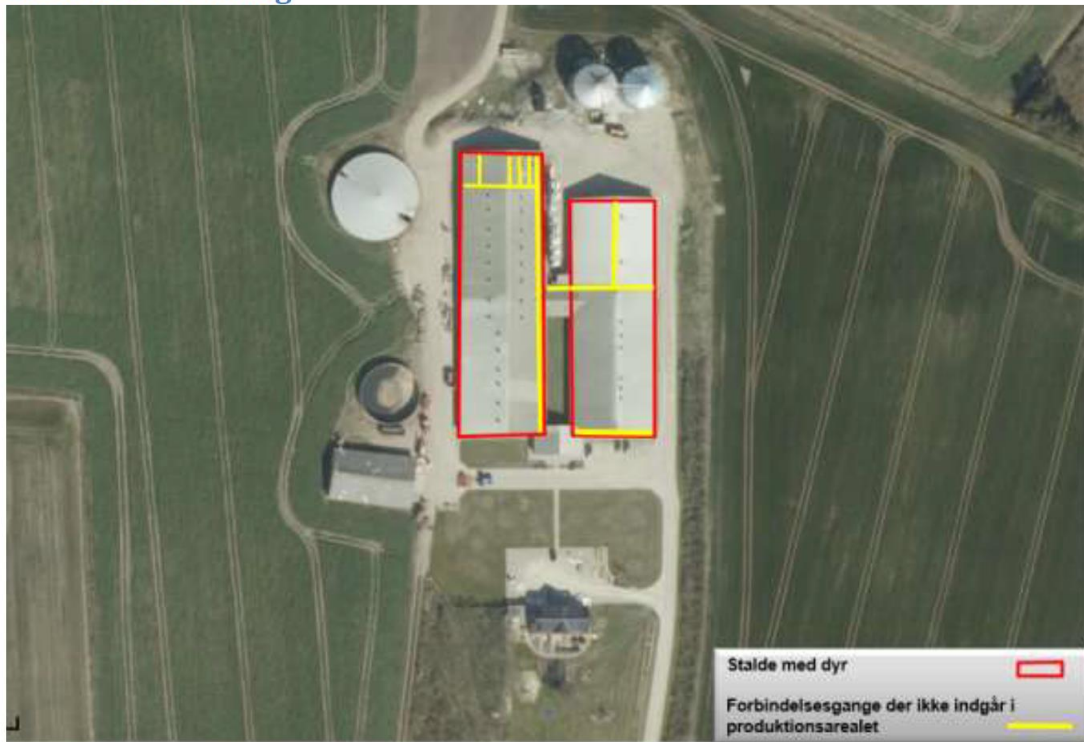
Ejendommen ligger i et område, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal ikke er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

I henhold til kommuneplanen er området ikke udpeget som skovrejsningsområde, værdifuldt eller uforstyrret landskab, særlig natur, eller omfattet af geologiske, økologiske, eller kulturhistoriske udpegninger.

Der godkendes et husdyrbrug i eksisterende ramme, med ændret anvendelse af eksisterende smågrisestald til farestier og muligheden for flex til gylte i poltestalden. Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning. Eksisterende beholder på 3.000 m<sup>3</sup> er overdækket med telt. Anlægget fremstår som en stor men samlet enhed, der knytter sig til adressen og de aktiviteter, der er på stedet. Ansøger vurderer, at ejendommen ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

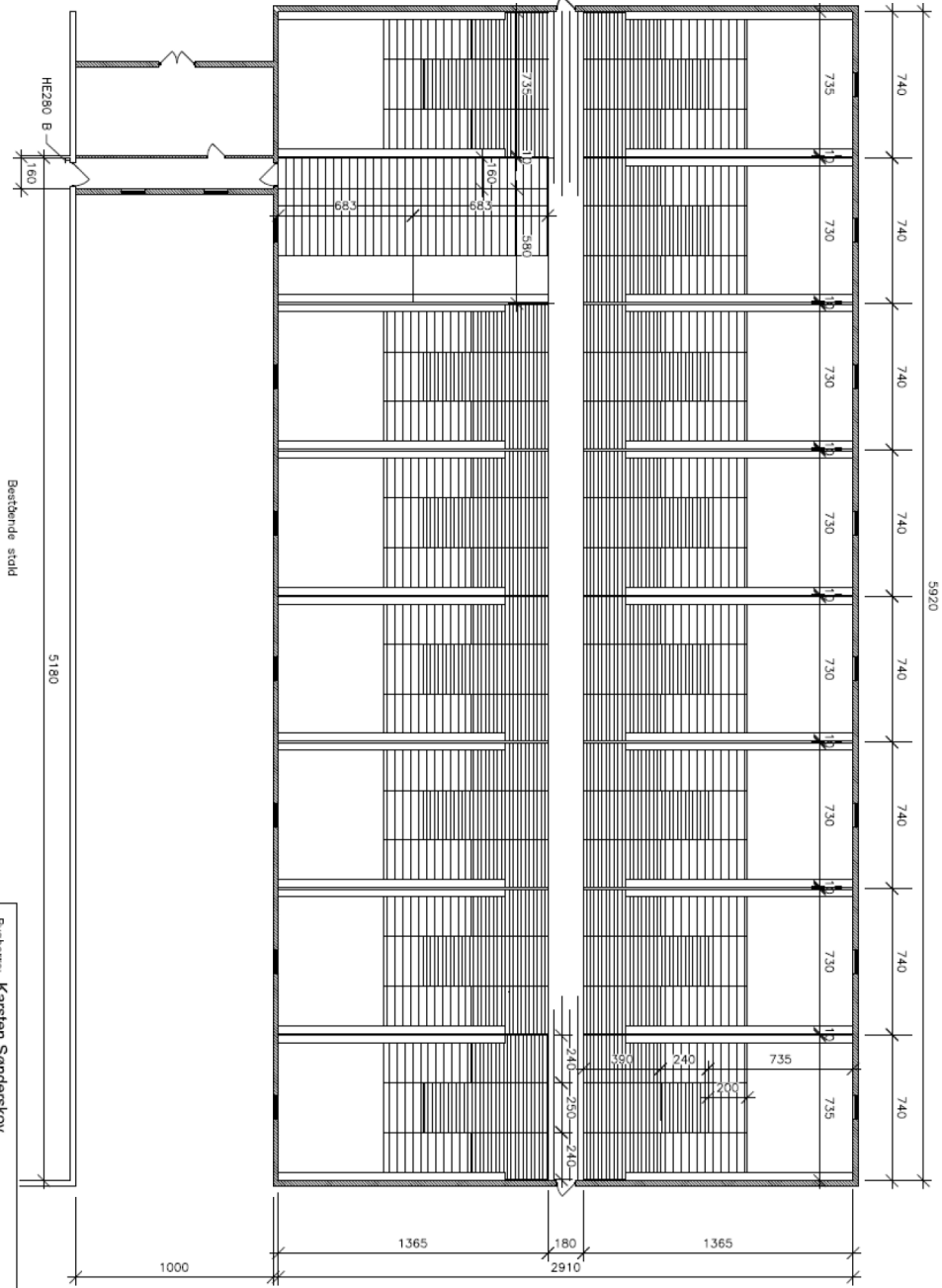
## Bilag 1 Placering og indretning af den nye drægtighedsstald

### Eksisterende anlæg



### Ny drægtighedsstald





S 11


Beerbende stald

5180

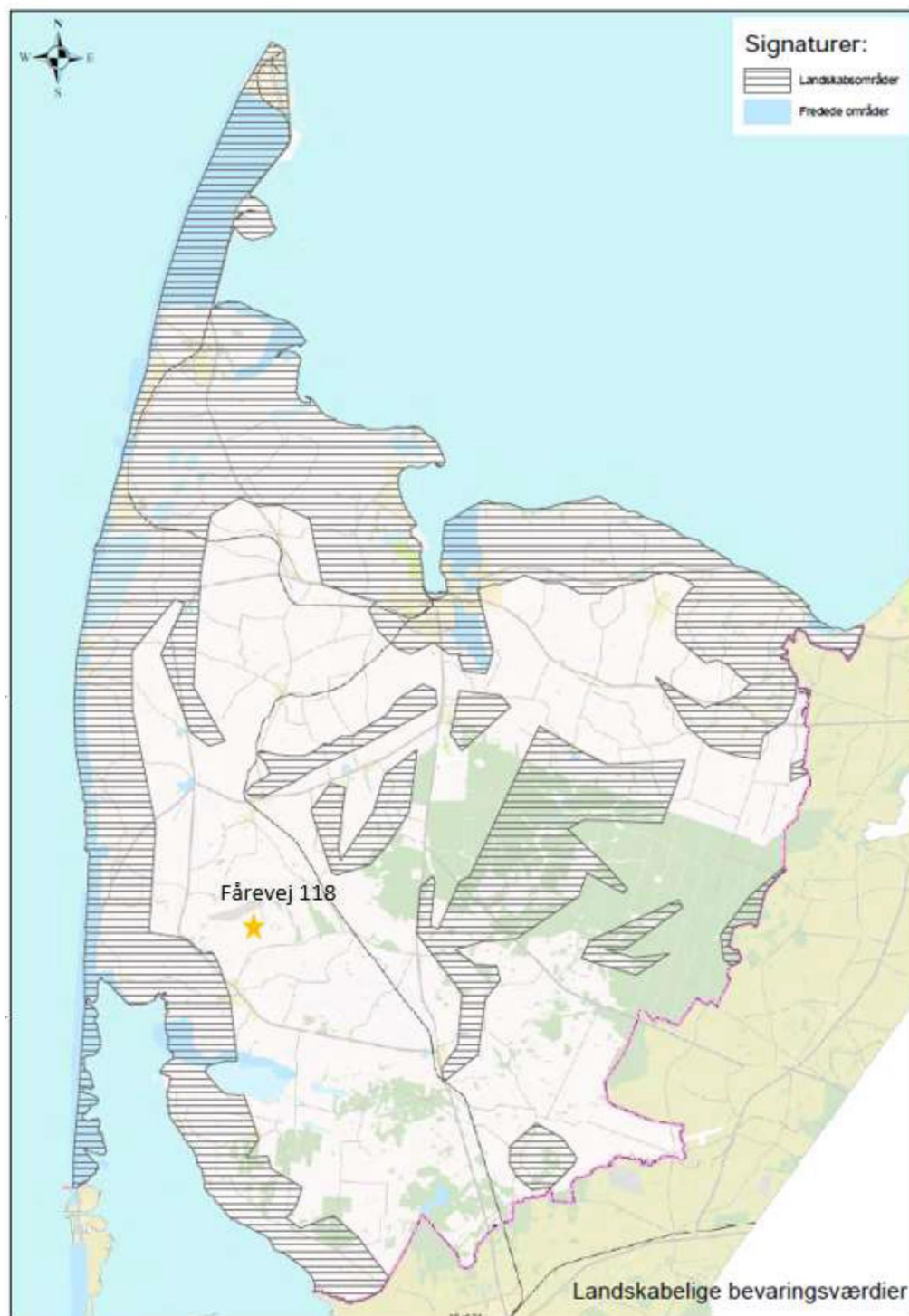
Udkast

	Bygherre: <b>Karsten Sønderkov</b>	Mål: 1:200
	Projekt: <b>Ny drægnigheds afdeling</b>	Dato: 22.03.21
	Tegning: <b>Grundplan</b>	Sign.: SJA/KEP
Danish Farm Design - København Tlf. +45 96 12 76 50 - Mobil +45 22 20 98 42 www.danishfarmdesign.dk		Prof. nr.: Tegn. nr.: <b>S 11</b> Rev. nr.:

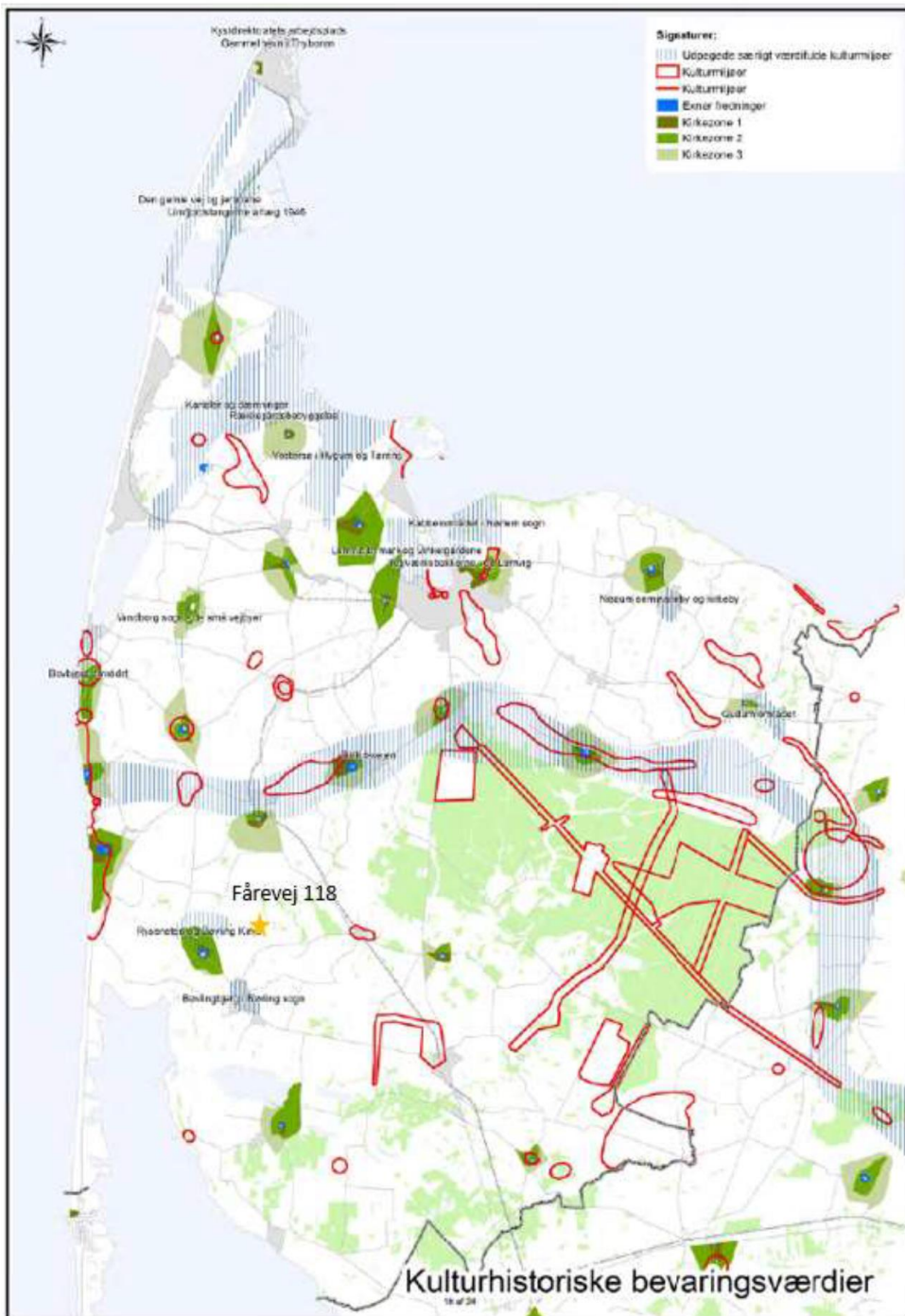
## Bilag 2 Planforhold

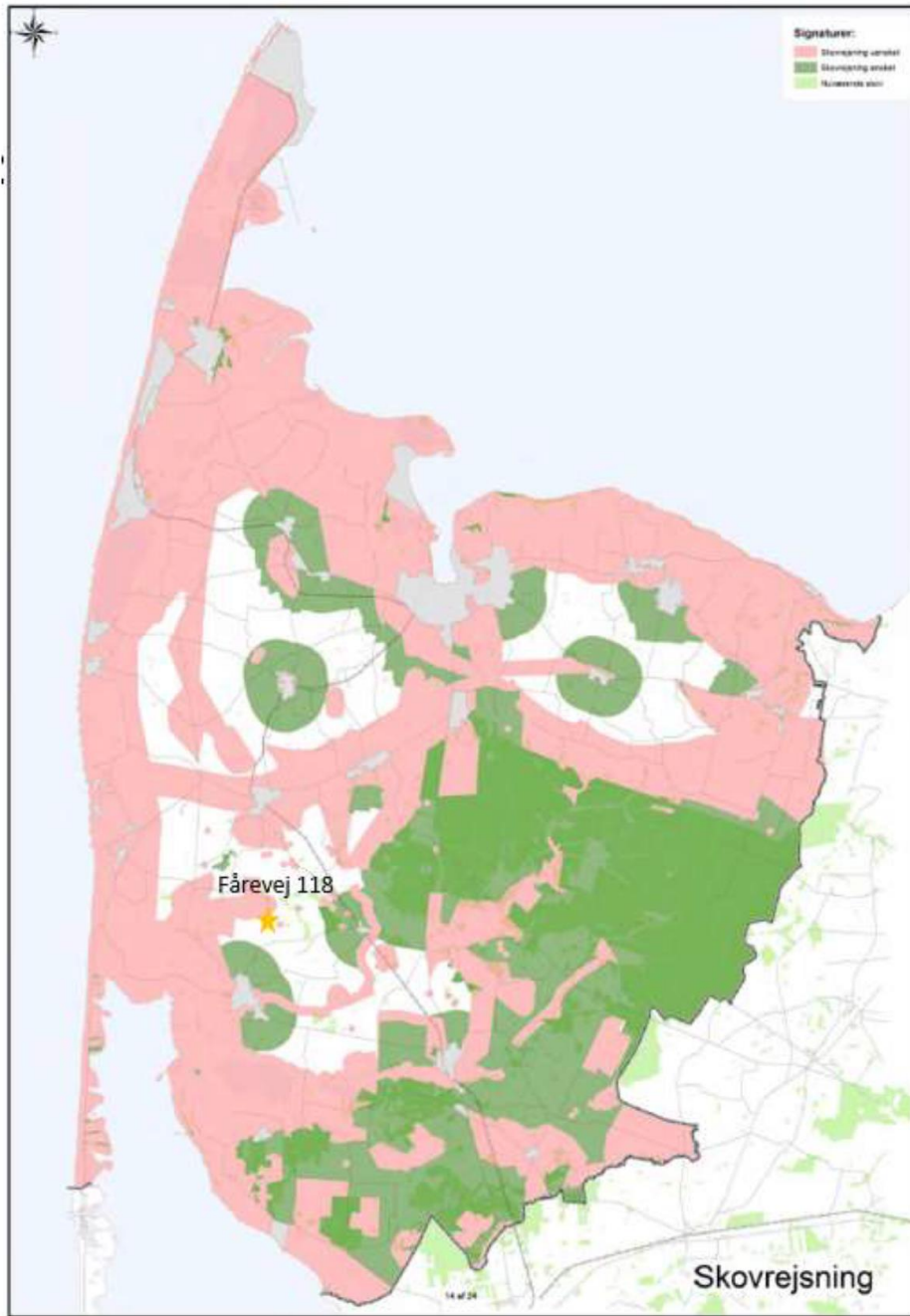
I det følgende er placering af Fårevej 118 er markeret med  på kortuddrag fra Lemvig Kommuneplan 2017-29

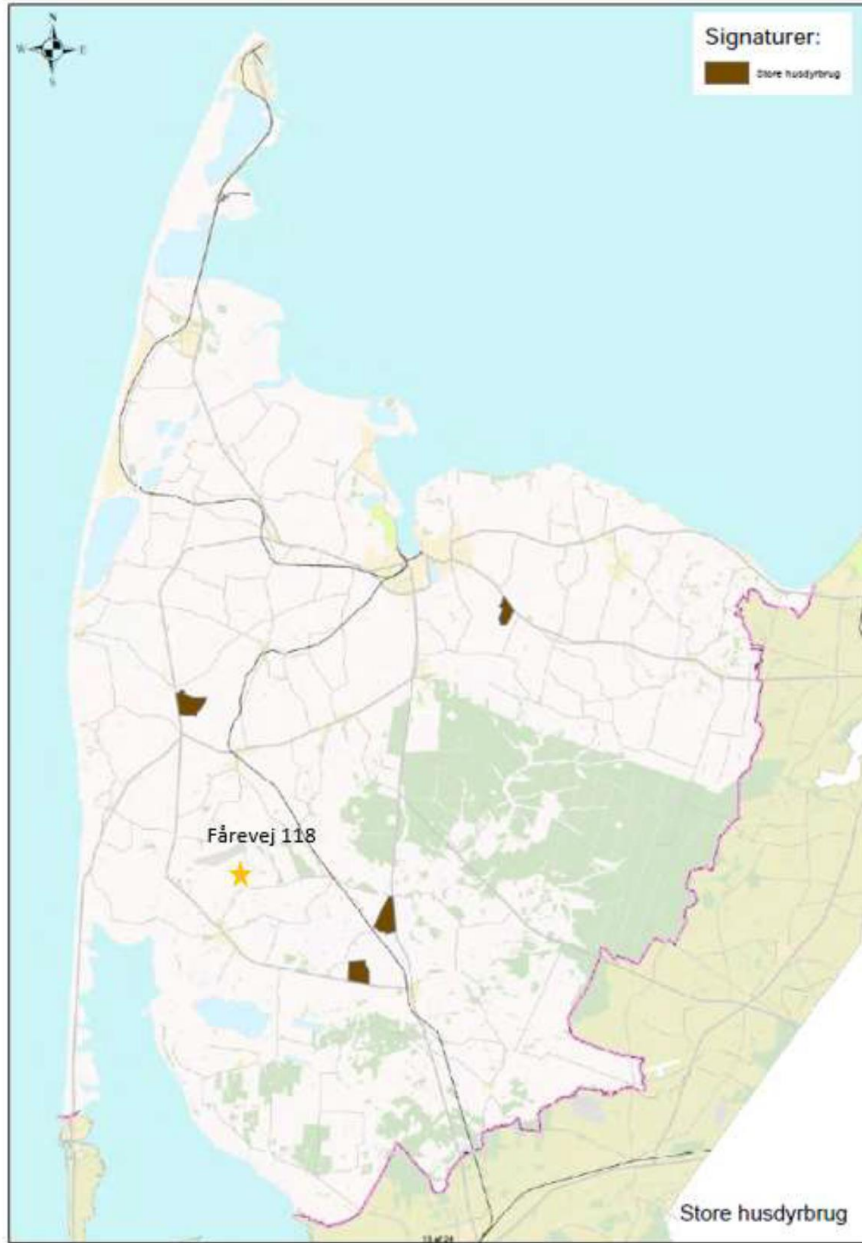
[https://dokument.plandata.dk/11\\_3553393\\_1515093917255.pdf](https://dokument.plandata.dk/11_3553393_1515093917255.pdf)

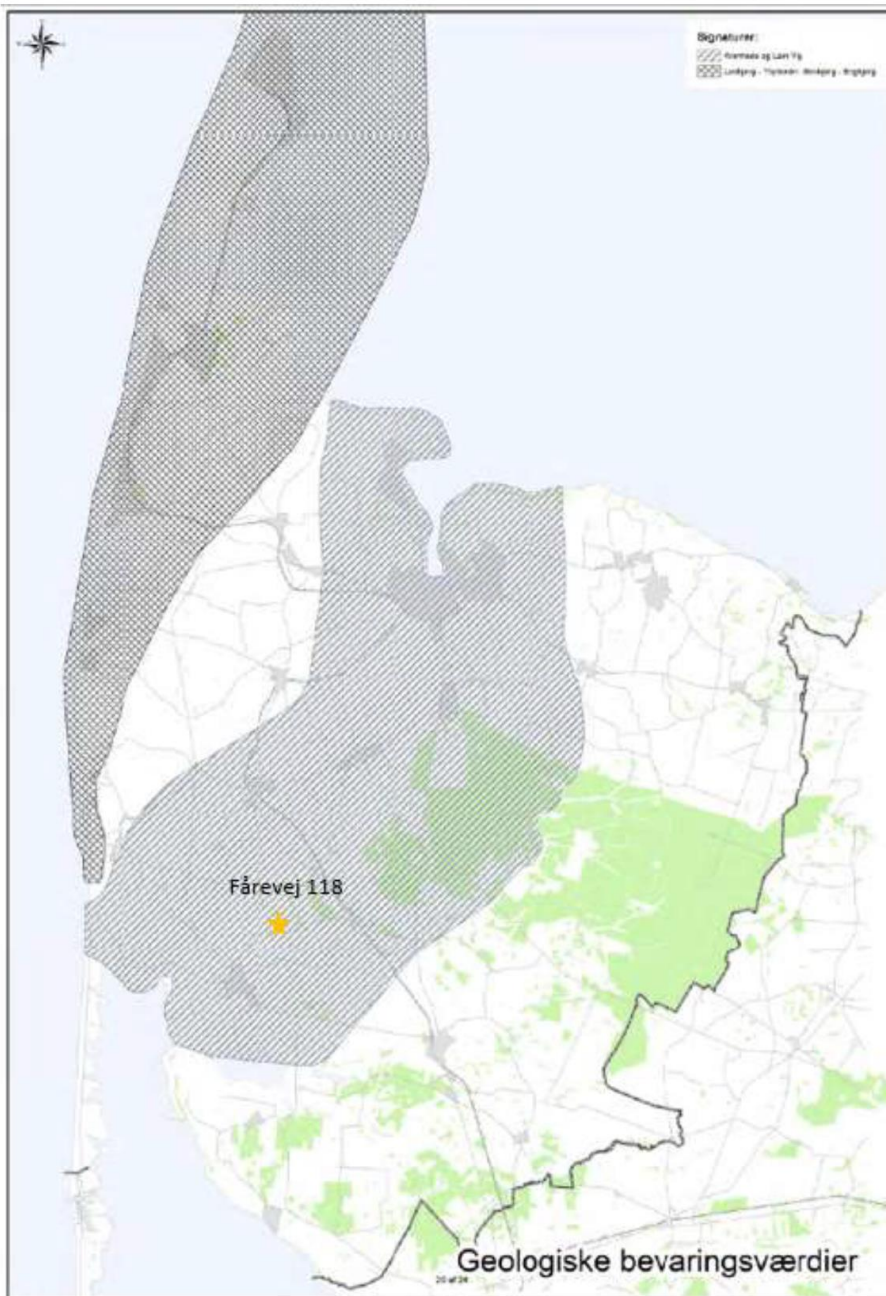














## Afsnit V. Godkendelse, tilladelse og revurdering af godkendelser

### Kapitel 17. Særregler for IE-husdyrbrug

#### Miljøledelse

##### § 42

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

##### Stk. 2.

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

##### Stk. 3.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

##### § 43

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning.
  - 2) Transport og udbringning af husdyrgødning.
  - 3) Planlægning af aktiviteter.
  - 4) Beredskabsplanlægning og -styring.
  - 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr.
-

Stk. 2.

IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold, der følger af stk. 1. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

#### **Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab**

##### **§ 44**

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2.

Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Stk. 3.

Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte :

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Stk. 4.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

## Hændelser og uheld

### § 45

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i [husdyrbrugloven](#), skal kommunalbestyrelsen, uanset den 8-årige retsbeskyttelse efter § 40, stk. 1, i [husdyrbrugloven](#), ved påbud foretage sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, som kommunalbestyrelsen finder nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

## Fodringskrav

### § 46

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

#### Stk. 2.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

#### Stk. 3.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

## Energieffektiv belysning

### § 47

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. [byggelovens § 5](#).

#### Stk. 2.

Kravet efter stk. 1, indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

#### Stk. 3.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

## Støvemissioner fra staldanlæg

### § 48

IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

## Overholdelse af vilkår og krav



## § 49

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav i §§ 37-38, §§ 42-48 og § 50 og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

## Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen

## § 50

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 42, stk. 3.
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 44, stk. 5.
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf. § 46.

### Stk. 2.

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

### Stk. 3.

IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1 og 2, hvis kommunalbestyrelsen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

## Ophør

## § 51

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

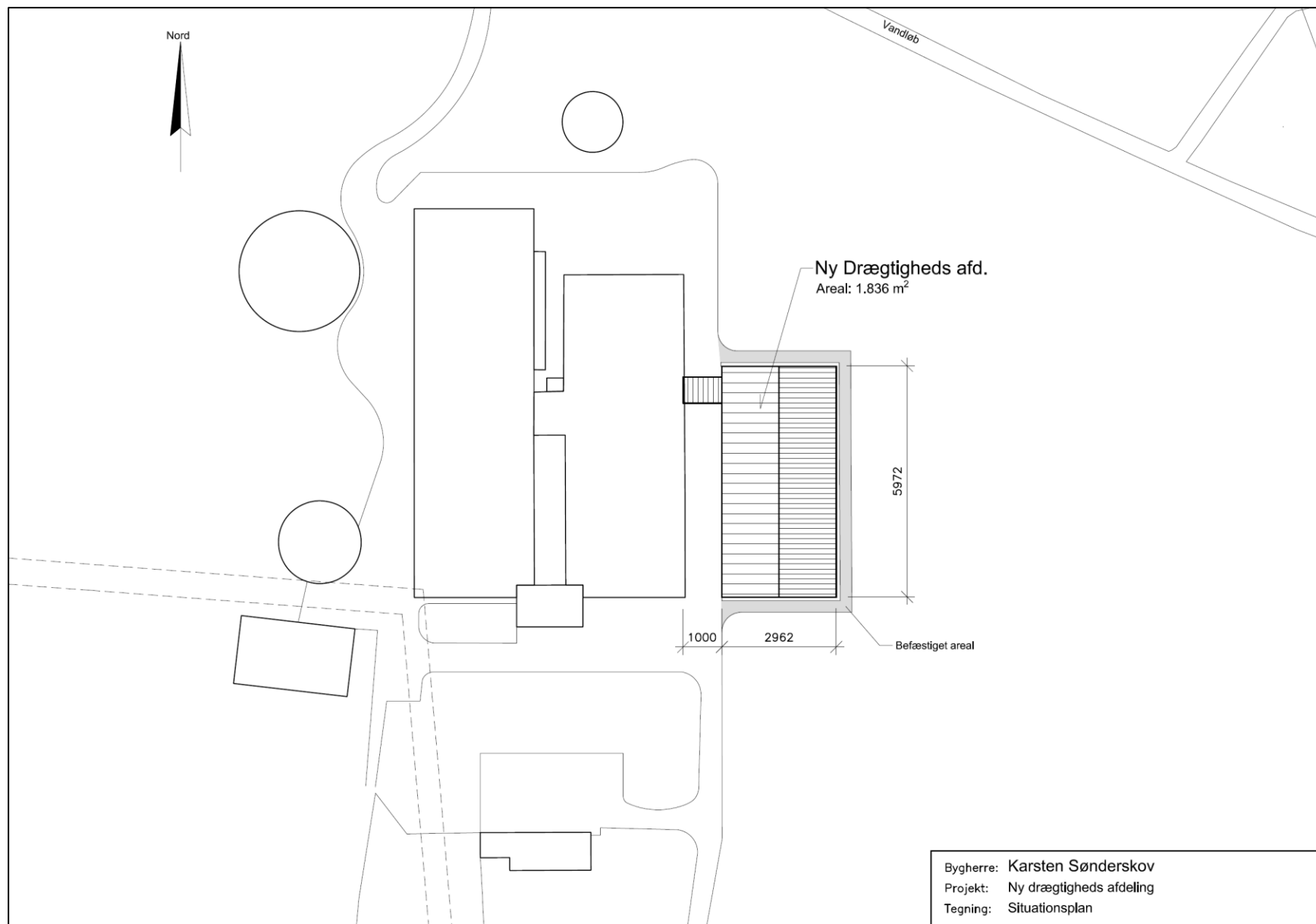
### Stk. 2.

Ved ophør forstås

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i [husdyrbrugloven](#), eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,
- 3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i [husdyrbrugloven](#), når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i [husdyrbrugloven](#), eller
- 4) situationer omfattet af § 53, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

### Stk. 3.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.



Karsten Bjerg Sønderskov

Fårevej 118, Bøvling  
7650 Bøvlingbjerg

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): T46551

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

### Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 836 m<sup>2</sup>

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 27,5 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtmission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen . (Ammoniak reduktion) 39,9 W/m<sup>2</sup>

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 27,5 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 27,5 %

### Energifordeling.

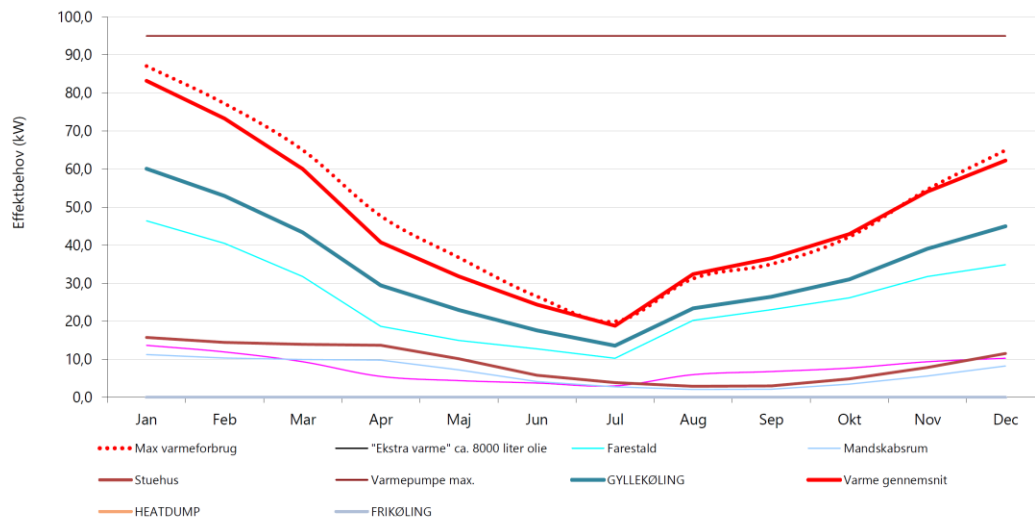
#### Variierende varmebehov over året.

		Max. effektbehov.	Energibehov
Smågrisestald 1, delvist spaltegulv	5-7 kilo	13,7 kW.	25.000 kWh.
Fårestald	-	46,4 kW.	306.500 kWh.
Mandskabsrum	-	11,3 kW.	32.374 kWh.
Stuehus	-	15,8 kW.	45.324 kWh.
Samlet behov.	-	87,1 kW.	409.198 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

48.141 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

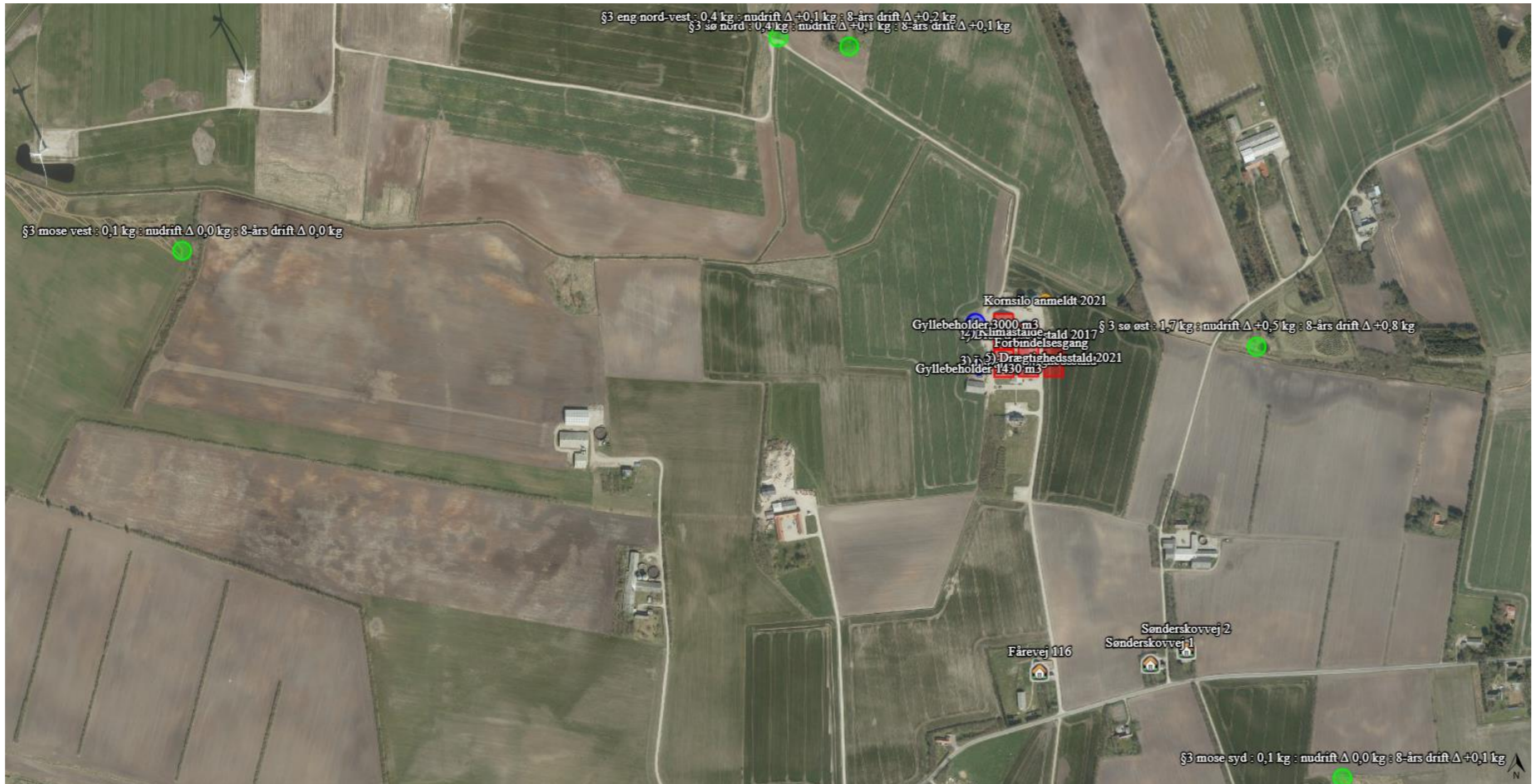


15-07-2021  
Dato

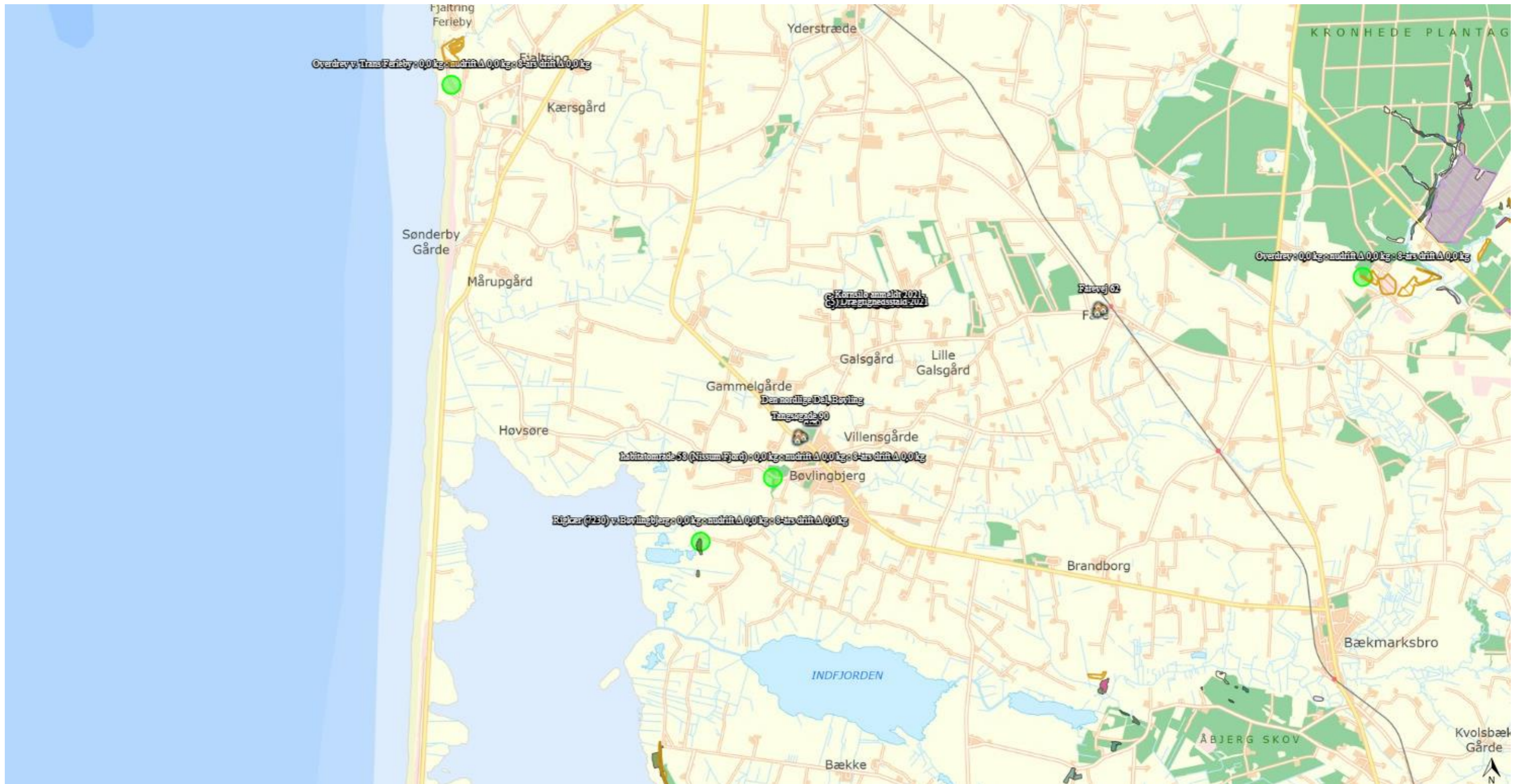
Sebastian Bisgaard  
Kontaktperson - Klimadan A/S



Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 226 871. Kortet viser natur, beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 (skraverede områder og blå stiplede linje), beskyttede sten- og jorddiger (orange linjer), fortidsmindebeskyttelseslinjer og de nærmeste enkeltbeboelser.



Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 226 871. Ammoniakberegningsspunkt og beregningsresultat for nærmeste kategori 3-natur og § 3-søer. Resultat i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kategori 3-natur er markeret med skraveringer.



Kortudsnit fra <https://husdyrgodkendelse.dk>, skema 226 871. Ammoniakberegningsskema og beregningsresultater for nærmeste kategori 1- og 2-natur. Resultaterne i læseretningen er: totaldeposition, merdeposition i forhold til tilladt nudrift og merdeposition i forhold til den tilladte drift 8 år før ansøgningstidspunktet. Enheden for resultaterne er kg N/ha/år. Kategori 1- og 2-natur er markeret med div. skraveringer.